

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP25SI0196

Ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma (turpmāk – Sākotnējais izvērtējums) mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Sākotnējā izvērtējuma uzdevums nav precīzi dokumentēt ietekmju apjomu un definēt projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

1. Paredzētās darbības ierosinātājs (turpmāk – Ierosinātājs):

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “SP Venta”, reģistrācijas Nr. 42403048591; juridiskā adrese: Rīga, Gustava Zemgala gatve 74A; e-Adrese

2. Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja elektrostaciju parka “Stelpe 2” un tās saistītās infrastruktūras būvniecība (turpmāk – Paredzētā Darbība)

3. Paredzētās darbības norises vieta:

Bauskas novads, Stelpes, Codes un Dāviņu pagasts:

- zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem (uz kurām plānotas gan vēja elektrostacijas, gan ar tām saistītā infrastruktūra) – 40560040074, 40560040046 (“Ābeles”); 40520030007 (“Buģi”); 40560040075 (“Dāviņi-1”); 40520030014 (“Dreņģerkalns 1”); 40520030016 (“Jaunburģi”); 40520030030 (“Mežakugas”); 40520030021 (“Vīksniņas”);
- zemes vienība ar kadastra apzīmējumu (uz kuras plānota apakšstacija un ar to saistītā infrastruktūra) – 40840010278 (“Vanagi”);
- zemes vienības ar kadastra apzīmējumu (uz kurām plānota ar vēja elektrostacijām saistītā infrastruktūra) – 40560040061 (“Ābeles”); 40840010100 (“Bajāri”); 40520030025 (“Ceļš pie Kugām”); 40840010182 (“Centrālie”); 40840010275 (“Ērgļi”); 40520030009 (“Jaunkugas”); 40560040021 (“Jaunspolnieki”); 40840010135 (“Jurgīnes”); 40520030029 (“Kalkakugas”); 40840010272 (“Kamoliņi”); 40560040070 (“Kampas – Žūžu kapi”); 40520030010 (“Kugas”); 40840010014 (“Kulpīši”); 40840010274 (“Laukērgļi”); 40840010266 (“Nīzere – Vanagi – A11”); 40840010053 (“Ozoliņi”); 40560040062; 40560050200; 40560030060; 40520050129 (“P88”); 40840010120 (“Piekūni”); 40840010037 (“Priedītes”); 40840010136, 40840010137 (“Siliņi”); 40840010242; 40560040027 (“Spolnieki”); 0560040069 (“Stīnuži – Lambārtes kalte”); 40840010227 (“Tenkmaņi”); 40840010242 (“Urmas”); 40560030059, 40840010204 (“V1015”); 40520050127 (“Vecumnieku šoseja – Kugas”); 40840010171, 40840010119 (“Vilciņi”); 40840010144 (“Zālīši”); 40840010194 (“Zālītes 2”); 40840010001 (“Zemītes”).

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Atbilstoši iesniegumā ietekmes sākotnējam izvērtējumam (turpmāk – Iesniegums) (reģistrēts Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) 14.07.2025., NAMEJS 6576/AP/2025) norādītajam – Ierosinātais paredzējis būvēt vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) parku “Stelpe 2” un saistīto infrastruktūru. VES parkā plānots uzstādīt (izbūvēt) 12 VES, to kopējā jauda līdz 84 MW. Būvniecības iecerei piemērota sākotnējā izvērtējuma procedūra atbilstoši Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanas nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Atvieglotās kārtības likums) 6. pantam. Ierosinātais norādījis, ka iecere atbilst Atvieglotās kārtības likuma 5. panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam, jo VES atrodas ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, Natura 2000 teritorijām un divus kilometrus platām buferjoslām ap tām, kā arī ārpus mikroliegumiem, tai skaitā putnu sugu aizsardzībai noteiktiem mikroliegumiem; atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmas OZOLS datiem VES un ar tām saistītās infrastruktūras būvniecība neskar īpaši aizsargājamus biotopus un sugu dzīvotnes, kā arī Baltijas jūras līča piekrastes, virszemes ūdensobjektu un ap kultūras pieminekļiem noteiktās aizsargjoslas.

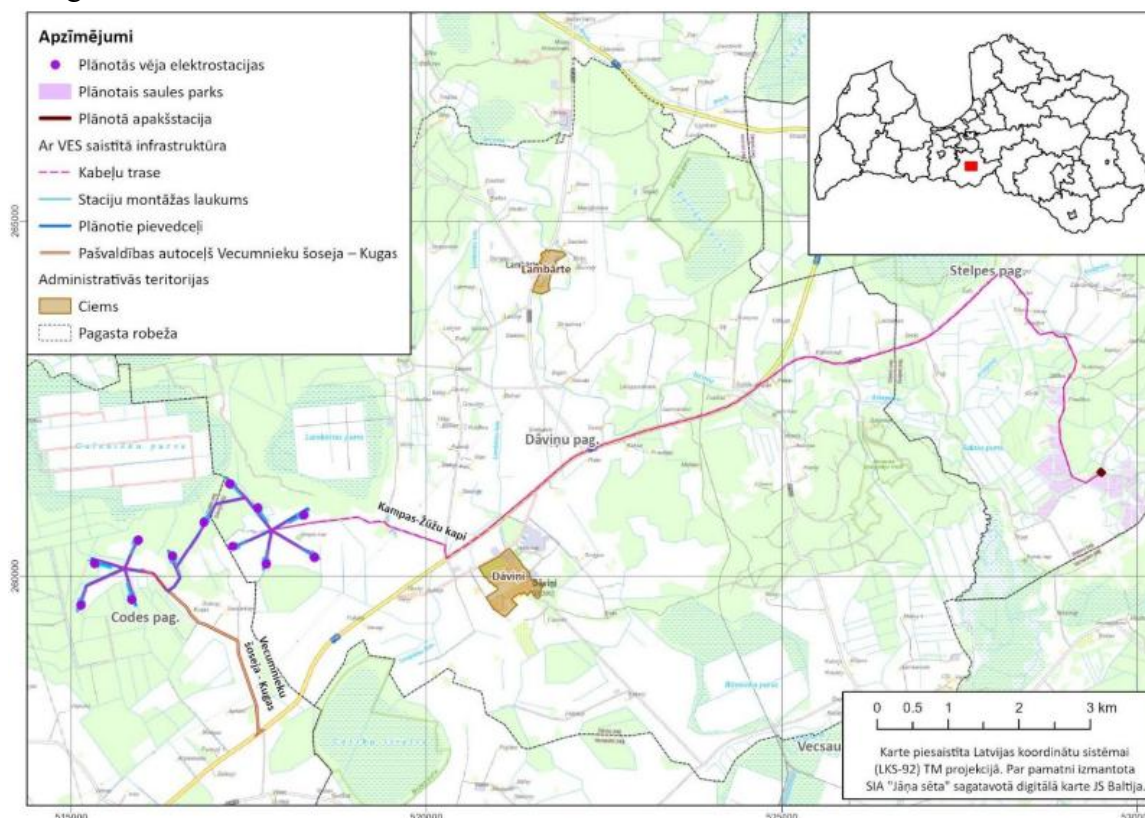
Dienests piekrīt Ierosinātāja viedoklim un konstatē, ka Paredzētās Darbības vieta atbilst Atvieglotās kārtības likuma 5.pantā noteiktajiem kritērijiem, kad VES parkiem ir piemērojams Sākotnējais izvērtējums, tajā skaitā Paredzētās Darbības vieta neatrodas nevienā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – Natura 2000 teritorija), mikroliegumiem, divus kilometrus platām buferjoslām ap Natura 2000 teritorijām, kā arī putnu sugu aizsardzībai noteiktiem mikroliegumiem, VES atrodas ārpus virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām, aizsargjoslām (aizsardzības zonām) ap kultūras pieminekļiem, Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas un uz brīdi, kad VES parka būvniecība tika pieteikta Dienestā, arī ārpus dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS reģistrētajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm.

Dienests Sākotnējo izvērtējumu veic, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 3.² panta pirmās daļas 1. punktu, 2. pielikumā 3. punkta 8.a) apakšpunktā minētajai darbībai – vēja elektrostaciju būvniecība, ja to skaits ir 5 elektrostacijas un vairāk, un 8.b) apakšpunktā minētajai darbībai – ja to jauda ir 5 megavati un vairāk, kā arī 3.² panta pirmās daļas 1. punktā un 2. pielikuma 10. punkta 5.a) apakšpunktā minētajai darbībai – jauna ceļa būvniecība, ja tā garums ir 1 kilometrs un vairāk, Atvieglotās kārtības likuma 6. panta pirmajai daļai.

VES parka un saistītās infrastruktūras būvniecība paredzēta 45 zemes vienībās vai zemes vienību daļās, kuru kopējā platība aptuveni 747 ha. VES parka būvniecībai nepieciešamās teritorijas platība (3. attēla tabula), kuru Ierosinātais aprēķinājis, balstoties uz VES ražotāju tehnisko specifikāciju. 12 VES būvniecībai plānota aptuveni 30,6 ha liela platība (tajā skaitā pievedceļu apbūves laukums un kabeļu trases līdz apakšstacijai) no kuras aptuveni 60 % tiks izmantota arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas, lai nodrošinātu VES parka ekspluatāciju. Pārējā teritorijā VES parka ekspluatācijas laikā netiks noteikti līdzšinējās saimnieciskās darbības ierobežojumi

Precīzs VES parka būvniecības plāns tiks izstrādāts būvprojekta ietvaros, kad būs saskaņoti loģistikas risinājumi par būvmateriālu, iekārtu un tehnikas piegādi. Paredzamais būvprojekta izstrādes laiks aptuveni 1,5 gadi; kopējais laiks VES parka būvniecībai aptuveni 1,5 – 2 gadi.

VES parka ekspluatāciju plānots uzsākt 2028. gadā. Paredzamais VES ekspluatācijas ilgums līdz 30 gadiem.

1. Attēls Izkopējums no Plānotā VES parka “Stelpe 2” novietojuma plāna

VES parkā “Stelpe 2” plānots uzstādīt lielas jaudas jaunākās paaudzes VES, kuru katras nominālā ražošanas jauda pārsniedz 6 MW, un kuras piemērotas uzstādīšanai teritorijās ar zemu vēja ātrumu, kas, kā norāda Ierosinātais, atbilst starptautiskajā standartā IEC 61400-1 „Vējturbīnas. 1.daļa: Projektēšanas prasības” definētajai III un S klasei. Ierosinātais ir piedāvājis Sākotnējā izvērtējumā salīdzināšanai trīs VES modeļus (skat. Iesnieguma 1. tabulu).

Ražotājs	Nordex	Nordex	Vestas
Modelis	N175 - 6.8 MW	N163 - 7.0 MW	V162 - 6.2 MW
IEC 61400-1 klase	IEC (III)	IEC (III)	IEC (S)
Nominālā ražošanas jauda (MW)	6,8	7,0	6,2
Plānotais masta augstums (m)	179	169	166
Rotora diametrs (m)	175	163	162
Kopējais stacijas augstums (m)	266,5	250,5	247,0
Spārnu veids			
ST - standarta	ST/STE	ST/STE	ST/STE
STE - aerodinamiski uzlaboti			
Trokšņa līmenis pie nominālās ražošanas jaudas dB(A)	108,9 (ST) 106,9 (STE)	109,2 (ST) 107,4 (STE)	107,6 (ST) 104,8 (STE)
Vēja ātrums pie kuram stacijas darbība tiek:			
uzsākta	3	3	3
apturēta	26	26	24

2. Attēls Izkopējums no Iesnieguma – Sākotnējā izvērtējumā vērtētie VES modeļi

VES parka “Stelpe 2” galvenie būvniecības raksturojošie posmi:

1. Būvniecības dokumentācijas izstrāde un saskaņošana;
2. Būvdarbi – teritorijas sagatavošanas darbi; pievedceļu un laukumu (montāžas, VES pamatu, celtņa darba) izbūve; meliorācijas sistēmu pārkārtošana;

inženierkomunikāciju izbūve, VES pamatu izbūve; VES piegāde; VES uzstādīšana; teritorijas rekultivācija;

3. Vēja parka nodošana ekspluatācijā.

Papildus norādīts, ka būvdarbi un VES konstrukciju transportēšana tiks veikta saskaņā ar būvdarbu organizācijas plānu, un tā var tikt veikta gan diennakts gaišajā, gan tumšajā laikā, ņemot vērā laikapstākļus.

Objekts	Nepieciešamā platība, ha
<i>Ilglaicīgi apbūvētās teritorijas</i>	
Jaunu pievedceļu būvniecība	4,4
Kabeļu trases (2 - 3 m koridors, ārpus montāžas laukumiem un pievedceļiem)	10,0
VES pamatu un galvenā celtņa darbības laukums (aptuveni 0,23 ha uz VES)	2,8
Pievedceļš montāžas laukumā	1,3
<i>Tikai būvniecības procesa laikā apbūvētās teritorijas</i>	
Īslaicīgi izmantojamās būvlaukuma daļas (0,6 ha uz VES)	12,1
<i>Atmežojamās platības</i>	
Montāžas laukums t.sk., pievedceļš	8,9
Jaunu pievedceļu būvniecība (ārpus montāžas laukuma)	2,4
Kabeļu trašu būvniecība (ārpus montāžas laukuma un pievedceļiem, ņemot vērā aizsargjoslu)	1,0
<i>Teritorijas, kur iekārtu transportēšanai ir nodrošināmi apauguma augstuma ierobežojumi</i>	
Teritorija ar apauguma augstuma ierobežojumu	4,8

3.Attēls Izkopējums no Iesnieguma – VES parka “Stelpe 2” būvniecībai nepieciešamā platība

Lai nodrošinātu piekļuvi VES izbūves vietām būvdarbu un vēja parka ekspluatācijas laikā paredzēta jaunu pievedceļu un VES montāžas laukumu izbūve. Balstoties uz izpētes rezultātiem, tiks veikti esošo autoceļu uzlabošanas darbi. Teritorijās, kur paredzēta jaunu ceļu un VES būvniecība, tiks veikta koku ciršana, ja nepieciešams, tiks noņemta augsnes un grunts virskārta, izbūvēti montāžas laukumi un sagatavotas būvbedres VES pamatu izbūvei. Augsnes virskārta īslaicīgi tiks izvietota gar būvobjekta robežu. Paredzams, ka noņemtā augsnes virskārta tiks izmantota teritorijas rekultivācijai būvniecības procesa pēdējā posmā.

Būvniecības procesa laikā teritorijas, kas piekļaujas būvniecības vietām, īslaicīgi var tikt apgrūtinātas, novietojot tajās materiālus (piemēram, augsnes, grunts virskārtu u.tml.). Montāžas laukumu konfigurācija un izmēri atkarīgi no VES modeļa, montāžas procesā pielietotās tehnikas, izbūves teritorijas novietojuma, zemes virsmas augstuma izmaiņām, loģistikas risinājumiem, rotora montāžas risinājumiem u.c. risinājumiem un ierobežojošiem elementiem (piemēram, saglabājamo koku izvietojuma u.tml.). Viena VES montāžas laukuma platība aptuveni 1,2 ha. Laukuma pamatne tiks veidota no grants – šķembu materiāla, nodrošinot laukuma seguma slodzes noturību vismaz 120 MPa (paredzamai ass slodzei 12 tonnas uz asi). Kā minēts iepriekš, aptuveni 40% no kopējās montāžas laukuma platības tiks izmantota arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas, savukārt pārējo teritoriju būs iespējams izmantot līdzšinējai saimnieciskai darbībai.

Plānots, ka piekļuve VES parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts reģionālo autoceļu P88 Bauska – Linde, pašvaldības autoceļu C014 Vecumnieku šoseja – Kugas un jaunizbūvētiem pievedceļiem (skat. 1. Attēlu). Nepieciešamības gadījumā paredzēta esošo autoceļu posmu vai to daļu pārbūve nestspējas uzlabošanai, pārbūves nepieciešamību saskaņojot ar attiecīgā autoceļa valdītāju. Lai mazinātu lauksaimniecībā izmantojamo zemju fragmentāciju, autoceļus, iespēju robežās, plānots izbūvēt lauku bloku vai zemes vienību robežu tuvumā. Kopējais jaunbūvējamo autoceļu garums aptuveni 10 km. Ceļa platums 5,5 m – 10 m,

lai nodrošinātu drošu VES komplektējošo daļu transportēšanu. Pievedceļu raksturlielumi tiks precizēti projektēšanas laikā. Papildus tiek norādīts, ka autoceļu esošie grāvji tiks saglabāti, nepieciešamības gadījumā, veicot to tīrīšanu un profilēšanu. Pārbūvējot esošus ceļus, kuru malās šobrīd nav izveidoti grāvji, kā arī izbūvējot jaunus autoceļus, tiks vērtēta grāvju vai ūdens novadīšanas ievalku izveidošanas nepieciešamība, ja dabiskās drenāžas apstākļi būs nepietiekami lietūs ūdens novadīšanai no ceļa. Būvprojekta ietvaros tiks izstrādāti, un būvniecības laikā īstenoti risinājumi, kas nodrošinās esošās meliorācijas un drenāžas sistēmas funkcionēšanu pēc plānotā VES parka būvniecības pabeigšanas.

VES parka būvniecības laikā tiks izbūvēti nepieciešamie inženiertīkli un objekti VES staciju saražotās enerģijas nodošanai kopējā tīklā. Ierosinātais norādījais, ka, lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, teritorijā, kurā tiks uzsākta saules parka būvniecība, plānots izvietot (būvēt) lietotāja apakšstaciju “Vanagi” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40840010278)¹, no kuras gan vēja, gan saules parka saražotā elektroenerģija, izmantojot kabeļu risinājumu, tiks novadīta uz 110 kV augstsprieguma apakšstaciju “Nīzere” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40840020096)² un nodota kopējā tīklā, izmantojot esošu 110 kV augstsprieguma līniju Viskaļi – Iecava – Stelpe. Abu minēto apakšstaciju būvniecība Būvniecības informācijas sistēmā ir akceptēta, būvniecības darbi ir uzsākti un tos plānots pabeigt 2025. gada vasaras sākumā. Savukārt Dienests vērš uzmanību, ka objekts – “Saules elektrostacijas pieslēgums 110 kV apakšstacijai “Vanagi”, Stelpes pag., Bauskas nov.” (būvniecības lietas Nr. BIS-BL-651773-10772) nodots ekspluatācijā 2025. gada 4. jūlijā. Otra objekta – “110 kV apakšstacijas Nīzere, Pasaciņa, Stelpes pag., Bauskas nov.” (būvniecības lietas Nr. BIS-BL-636744-10978) būvniecība turpinās (būvniecības lietas statuss – būvdarbi).

Saražotās elektroenerģijas nodošanai uz lietotāja apakšstaciju tiks izmantotas 20 kV kabeļu līnijas (izbūves dziļums aptuveni 1,2 m). Kabeļu līnijas iespēju robežās tiks izvietotas gar jaunbūvējamo autoceļu malu vai esošo autoceļu nodalījuma joslās. Kopējais plānoto kabeļlīniju garums līdz lietotāja apakšstacijai “Vanagi” sasniedz aptuveni 23 – 25 km. Papildus tiek norādīts, ka plānots izbūvēt arī komunikācijas tīklus VES vadībai un uzraudzībai. Komunikācijas tīklus (optiskās šķiedras) paredzēts izbūvēt paralēli elektropārvades tīkliem.

Būvprojekta izstrādes laikā detalizēti tiks vērtēti VES konstrukciju transportēšanas maršruti, un sadarbojoties Darbības īstenotājam un izvēlētajā VES modeļa ražotājam, tiks izstrādāts VES transportēšanas plāns. Plānots, ka VES tiks piegādātas uz Liepājas ostu, no kurienes tās ar autotransportu tiks nogādātas uz VES parka “Stelpe 2” teritoriju, izmantojot valsts autoceļus A9 Rīga (Skulte) – Liepāja, A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte), P88 Bauska – Linde, P89 Ķekava – Skaistkalne, P92 Iecava – Stelpe, V1015 Nīzere – Dupšas. Ņemot vērā to, ka VES komplektējošo daļu transportēšanas laikā īslaicīgi varētu tikt apgrūtināta cita autotransporta kustība transportēšanas maršrutā, tiek plānots, ka VES komplektējošo daļu transportēšana un uzstādīšana tiks veikta arī nakts laikā, kad satiksmes intensitāte ir zemāka. Lielgabarīta kravu transportēšanas maršruti tiks saskaņoti Ministru kabineta 2010. gada 6. aprīļa noteikumos Nr. 343 “Noteikumi par lielgabarīta un smagsvara pārvadājumiem” noteiktajā kārtībā. Piegādātās VES komplektējošās daļas tiks novietotas VES montāžas laukumā vai specializētos laukumos tehnikas, iekārtu un materiālu pagaidu uzglabāšanai.

¹ BIS būvniecības lietas numurs BIS-BL-651773-10772

² BIS būvniecības lietas numurs BIS-BL-636744-10978

Rekultivācijas darbu laikā paredzēts demontēt tehnikas, iekārtu un materiālu pagaidu uzglabāšanas laukumus, VES montāžas laukumu elementus, kas paredzēti spānu un masta daļu novietošanai. Pirms noņemtās grunts turpmākas izmantošanas, tiks veikta grunts piesārņojuma analīzes, novērtējot noņemtās grunts pielietošanas iespējas. Rekultivācijas laikā iegūtos minerālos materiālus (piemēram, smilts, grants u.c.) iespējams izmantot vietējo ceļu atjaunošanai. Rekultivētajā teritorijā tiks atjaunota augsnes virskārta, izmantojot teritorijas sagatavošanas darbu laikā no būvniecības vietām noņemto augsni. Paredzams, ka pēc rekultivācijas teritorijas, kas netiks izmantotas VES turpmākai ekspluatācijai, būs iespējams izmantot lauksaimnieciskai vai mežsaimnieciskai darbībai.

VES un saistītās infrastruktūras izbūvei tiks izmantoti tradicionāli būvniecības materiāli, piemēram, smilts, grants, šķembas ceļu un laukumu būvniecībai, betons un tērauds staciju pamatu izbūvei. Plānotais būvmateriālu un izejvielu apjoms tiks precizēts būvprojektēšanas laikā. Kā norādījis Ierosinātājs, ievērojot līdzīgu parku būvniecības un plānošanas pieredzi Latvijā, paredzams, ka būvniecības procesā netiks izmantotas bīstamas ķīmiskas vielas vai maisījumi apjomos, kas pārsniedz 100 kg gadā.

Ierosinātājs nesaista Paredzēto Darbību ar ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes risinājumiem. Tāpat norādīts, ka VES ekspluatācijas laikā netiek radīts gaiss, augsnes vai ūdens piesārņojums.

Potenciāli nozīmīgākās ietekmes saistītas ar to, ka būvniecības laikā Paredzētās Darbības teritorijā, pastāv risks, ka degvielas vai smērvielu noplūdei no būvniecībā izmantojamās tehnikas, kas varētu radīt grunts vai gruntsūdeņu piesārņojumu. Piesārņojuma rašanās varbūtība lielāka ir VES konstrukcijas montāžas laukumu teritorijā. Lai gan šāda piesārņojuma apjoms, ievērojot būvdarbu organizācijas kārtību un lietojot tehniskā kārtībā esošas iekārtas un tehnikas vienības, varētu būt neliels, pirms montāžas laukumu likvidēšanas tiks veikta grunts piesārņojuma novērtēšana. Gadījumā, ja tiks konstatēts, ka grunts piesārņojums ar naftas produktiem neļauj to izmantot paredzētajiem mērķiem, neveicot grunts attīrīšanu, piesārņotā grunts tiks nodota atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kas ir saņēmis nepieciešamās atļaujas ar naftas produktiem piesārņotas grunts attīrīšanai.

Attiecībā uz radītiem atkritumiem Ierosinātājs norādījis, ka būvniecības laikā tiks radīti sadzīves, būvniecības un ražošanas atkritumi. VES ekspluatācijas laikā nav paredzama atkritumu rašanās, izņemot tehniskās apkopes laikā radušos atkritumus (VES aprīkojums, kura ekspluatācijas laiks ir beidzies un to ir nepieciešamas aizvietot). Paredzams, ka radītie sadzīves atkritumi tiks savākti un īslaicīgi uzglabāti sadzīves atkritumu konteineros, kuri tiks izvietoti laukumos tehnikas, iekārtu un materiālu pagaidu uzglabāšanai. Savāktie atkritumi tiks nodoti operatoram, kurš saņēmis nepieciešamās atļaujas sadzīves un būvniecības atkritumu apsaimniekošanai. Ierosinātājs norādījis, ka būvdarbu veikšanai tiks piesaistīti apakšuzņēmēji, kuri tos veiks, ievērojot valstī noteiktās vides aizsardzības prasības. Būvdarbu norisi uzraudzīs paredzētās darbības īstenotājs.

Iesniegumā norādīts, ka VES ekspluatācijas ilgums ir līdz 25–30 gadi. Pēc VES ekspluatācijas beigām var tikt veikta pilnīga būves nojaukšana vai pārbūve, demontējot VES virszemes daļu un uz esošajiem pamatiem uzstādot jaunu VES. Saskaņā ar ražotāju aplēsēm lielākā daļa (85-95%) no VES būvniecībai izmantotajiem materiāliem ir atkārtoti izmantojami un tikai neliela daļa materiālu šobrīd netiek pārstrādāti. Kā norādījis Ierosinātājs, šobrīd grūti prognozēt, cik lielu daļu no VES būvniecībai izmantotajiem materiāliem būs iespējams

pārstrādāt, kad noslēgumam tuvosies VES ekspluatācijas laiks, tomēr pieļaujams, ka pārstrādei izmantojamo materiālu daļa pieaugs.

Galvenās Paredzētās Darbības radītās fizikālās ietekmes: vides troksnis, zemas frekvences troksnis, mirgošana, vides riski un avārijas situācijas.

Lai izvērtētu paredzētā VES parka “Stelpe 2” darbības radīto trokšņa līmeni, ir veikta trokšņa novērtēšana (sagatavojis: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (ELLE)) – Iesniegumam pievienots “SIA “SP Venta” plānotā vēja parka “Stelpe -2” paredzētās darbības trokšņa novērtējums”. Trokšņa piesārņojuma novērtējums ir veikts, izmantojot *Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G* izstrādāto trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *IMMI 2024-2* (licences numurs S001/00757), ar kuru iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kuras noteiktas Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. Trokšņa novērtējumā ir iekļauta informācija par zemas frekvences trokšņa novērtējumu un rezultātiem.

Iesniegumam ir pievienots “SIA “SP Venta” plānotā vēja parka “Stelpe 2” mirgošanas efekta ietekmes novērtējums” (turpmāk – Mirgošanas efekta novērtējums).

Vienlaikus Iesniegumā norādīts, ka Latvijā šobrīd nav normatīvo aktu, kas noteiktu mirgošanas efekta novērtēšanas kārtību un limitētu šīs ietekmes pieļaujamo līmeni, līdz ar to, analizējot mirgošanas efekta ietekmes vērtēšanas un ietekmes laika ierobežošanas regulējumu citās valstīs, tika identificētas biežāk piemērotās mirgošanas efekta ietekmes laika robežvērtības:

- ne vairāk kā 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes;
- ne vairāk kā 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam;
- ne vairāk kā 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā.
- 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes.

Iesniegumā norādīts, ka atbilstoši 2022. gadā izstrādātajam Dienesta dokumentam – “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” (turpmāk – Vadlīnijas) mirgošanas efekta ietekme vērtēta dzīvojamās un publiskās ēkās, kas novietotas līdz 3 km attālumam no plānotajām VES.

Mirgošanas efekta novērtēšanai izmantota “*WindPro*” programma (izstrādātājs – EMD International), kas izstrādāta vēja parku radīto ietekmju vērtēšanai un ietver speciālu moduli mirgošanas efekta aprēķināšanai.

Tāpat ir iesniegts “SIA “SP Venta” plānotā vēja parka “Stelpe 2” paredzētās darbības riska novērtējums” (sagatavojis: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (ELLE)).

VES parka “Stelpe 2” apkārtnē neatrodas blīvi apdzīvotas teritorijas (ciemi). Saskaņā ar Ierosinātāja sniegto informāciju tuvākā apdzīvotā vieta – Dāviņu ciems atrodas 2,3 km attālumā no tuvākās VES. VES tuvumā atrodas vairākas individuālās dzīvojamās apbūves zonas. Tuvākās dzīvojamā apbūve ir “Kugas 1”, “Dzilniņi” un “Veckārklīņi”, kas izvietotas no 830 līdz 865 m attālumā no VES. Līdz 2 km attālumā no plānotā VES parka “Stelpe 2” atrodas 18 dzīvojamās ēkas. Informācija par paredzētajai Darbībai tuvāk izvietotajām individuālās dzīvojamās apbūves teritorijām apkopota Iesnieguma 4. attēlā.

Nr. p.k.	Dzīvojamās ēkas kadastra apzīmējums	Dzīvojamās ēkas nosaukums	Tuvākās VES Nr.	Attālums līdz tuvākajai VES, m
1.	40520030012001	Kugas 1	5B	829
2.	40520030011001	Dzilniņi	7B	854
3.	40520050117001	Veckārkliņi	10B	865
4.	40560040025001	Spolnieki	12B	1069
5.	40560040049001	Pukšiņi	12B	1098
6.	40520050008001	Saukas	10B	1337
7.	40520040153001	Zābaki	1B	1448
8.	40560040018001	Vējiņi	12B	1465
9.	40560020062001	Laukgaļi	13B	1471
10.	40560040003001	Dāviņi	12B	1482
11.	40520040084001	Plaviņas	1B	1492
12.	40560040038001	Dāviņu barakas	12B	1500
13.	40560020038001	Vilciņi	13B	1623
14.	40560040029001	Sulaiņi	12B	1625
15.	40520040544001	Apsāji	1B	1717
16.	40520040010001	Lintiņi	1B	1922
17.	40520040003001	Pīķi	1B	1948
18.	40560040001001	Kampas	12B	1973

4. Attēls Izkopējums no Iesnieguma – dzīvojamo ēku attālums līdz VES būvniecības vietām (līdz 2 km attālumam).

Saskaņā ar spēkā esošo Bauskas novada teritorijas plānojumu (turpmāk – Teritorijas plānojums) vēja parka “Stelpe 2” teritorija, t.sk. VES turbīnu būvniecības vietas atrodas zemes vienībās vai to daļās, kuru plānotā (atļautā) izmantošana ir Lauksaimniecības teritorija (L) vai Mežu teritorija (M).

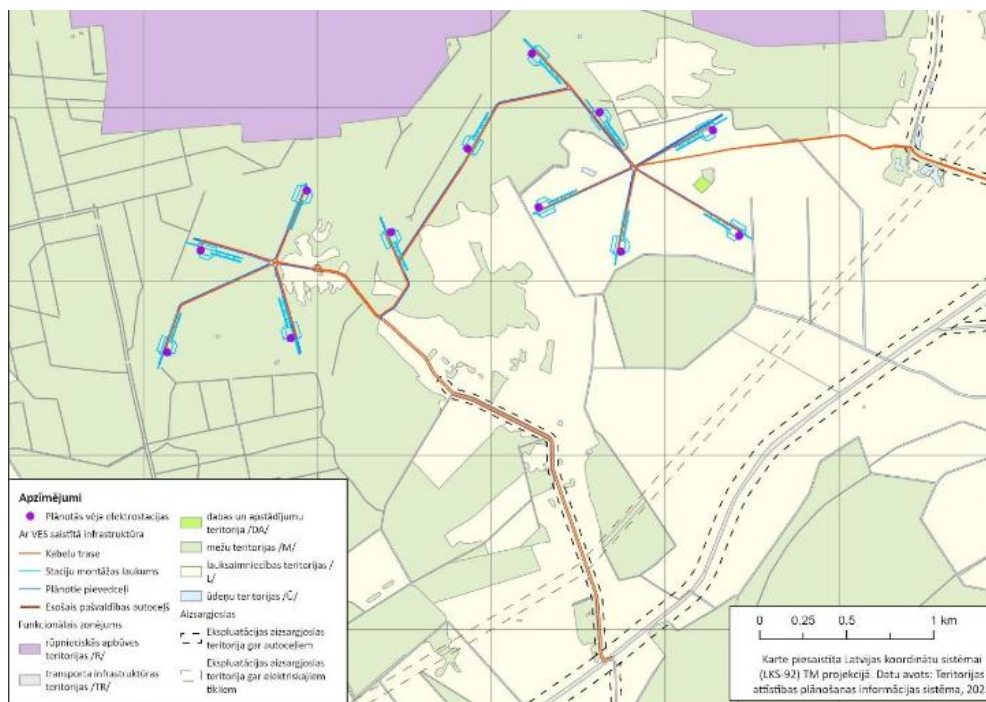
Ierosinātais norādījis uz Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 82. punktu, kas noteic, ka “Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk atļauts izvietot lauku teritorijā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1), Tehniskās apbūves teritorijā (TA) un Lauksaimniecības teritorijā (L), ievērojot Vispārīgajos apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus”. Atbilstoši TIAN 83. punktā noteiktajam – “Vēja elektrostacijas ar jaudu virs 20 kW nav atļauts izvietot kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās, īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (turpmāk arī ĪADT), ja to nosaka spēkā esošie ĪADT normatīvie akti, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) un ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5). Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, ja tas nav pretrunā ĪADT normatīvajiem aktiem, vēju elektrostacijas atļautas tikai saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi”. Bet atbilstoši TIAN 84. punktā noteiktajam – “Izbūvējot vēja elektrostacijas, ja būves augstums pārsniedz 20 m nepieciešams:

84.1. pirms paredzētās darbības uzsākšanas, veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu (SIVN), kas ietvertu ieceres ietekmes izvērtējumu arī no ornitoloģijas viedokļa, kā arī nepieciešamības gadījumā, pēc kompetento institūciju slēdziena, jāveic pilns ietekmes uz vidi novērtējums (IVN);

84.2. pirms vēja elektrostacijas izvietojuma veikšanas izpēti un izvērtējumu mastu izvietojumam un krāsojumam, vizuāli veiksmīgi iekļaujot ainavā, ko veic sertificēts ainavu arhitekts;

84.3. īpašniekam pēc vēja elektrostacijas izbūves nodrošināt pastāvīgu ietekmes uz vidi monitoringu un uzstādīt putnu atbaidīšanas ierīces;

84.4. vēja elektrostaciju izvietojumu plānot tā, lai to aizsargjosla nepārkāptu konkrētās zemes vienības robežas, izņemot, ja saskaņots ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku/iem”.

5. Attēls Izkopējums no Iesnieguma – Bauskas novada funkcionālais zonējums un aizsargjoslas vēja parka “Stelpe 2” teritorijā un tās tuvumā

Ierosinātais uzskata, ka plānotais vēja parks "Stelpe -2" atbilst Teritorijas plānojumam.

Iesniegumā Ierosinātais norāda, ka vēja parka “Stelpe 2” apkārtnē neatrodas esoši vēja parki. Tāpat tiek norādīts, ka Enerģētikas un vides aģentūras (ar 01.10.2025. likvidēta un pievienota Dienestam ar Ministru kabineta 26.08.2025. rīkojumu Nr.533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam”) (turpmāk – Dienests) mājas lapā līdz 15 km attālumā no vēja parka “Stelpe 2” ir plānoti divi SIA “Enery Latvia” vēja parki – “Iecava” (robežojas ar vēja parku “Stelpe 2”) un “Vecumnieki” (atrodas aptuveni 14 km attālumā no vēja parka “Stelpe 2”). Abiem minētajiem VES parkiem ir piemērota un tiek veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Dienests ir konstatējis, ka uz brīdi, kad tiek veikts Sākotnējais izvērtējums, Paredzētās Darbības teritorijas apkārtnē nav esošu vēja parku.

Atbilstoši tīmekļvietnē³ pieejamai informācijai Paredzētās Darbības (VES parks “Stelpe 2”) tiešā tuvumā Bauskas novada Iecavas, Codes un Dāviņu pagastā plānota “SIA Enery Latvia” (reģistrācijas Nr. 40203489770) vēja parka “Iecava” (līdz 30 VES, kopējā jauda ~ 216 MW) un ar to saistītās infrastruktūras izbūve. Dienesta lēmums Nr.5-02-1/3/2025 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību pieņemts 2025. gada 13. janvārī un 2015.gada 7.februārī ir izdota programma Nr.10.6/2/2025/ ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Iecava” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Iecavas, Codes un Dāviņu pagastā. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra ir uzsākta un nav pabeigta.

Otrs SIA “Enery Latvia” vēja parks "Vecumnieki" un tā saistītās infrastruktūras būvniecība paredzēta Bauskas novada Vecumnieku pagastā aptuveni 14 km attālumā no Paredzētās Darbības vietas (līdz 10 VES, kopējā jauda ~ 80 MW (kur katras VES jauda aptuveni 8 MW)). Dienesta lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību pieņemts

³ <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejums-ivn>

2024.gada 17.septembrī un 2024.gada 2.oktobrī ir izsniegta programma ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Vecumnieki” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Vecumnieku pagastā. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra ir uzsākta un nav pabeigta.

Papildus iepriekšminētajam, Dienests norāda, ka:

Dienests 2025. gada 26. augustā ir pieņēmis lēmumu Nr.10.5/43/2025 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vēja parka “Romaņi” un saistītās infrastruktūras būvniecībai Vecumnieku pagastā, Bauskas novada teritorijā (SIA “EWE Neue Energien 3”, reģistrācijas Nr. 40203572614) (15 VES, kopējā jauda aptuveni 120 MW (katras VES jauda līdz 8 MW)). 2025. gada 26. septembrī izdota Programma IVN vēja parka “Romaņi” un tās saistītās infrastruktūras būvniecībai. Attālums no VES parka “Romaņi” līdz Paredzētās Darbības vietai vismaz 30 km.

IVN procedūra 2024.gadā ir uzsākta arī vēja parka “Stelpe 1” un saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastā un Ogres novada Birzgales pagastā (Ierosinātais: SIA “SP Venta”, reģistrācijas Nr. 42403048591). Paredzētas 20 VES ar kopējo jaudu aptuveni 150 MW (katras VES jauda aptuveni 8 MW). Vēja parka “Stelpe 1” attālums līdz Paredzētās Darbības teritorijai vismaz 20 km.

Dienests vērš uzmanību, ka saskaņā ar tīmekļvietnē pieejamo informāciju ir pārtraukta IVN procedūra – vēja parka “Stelpe 2” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Dāviņu, Vecsaules, Codes un Stelpes pagastos (20 VES, kopējā jauda aptuveni 148 MW).

Līdz šim Dienests nav veicis ietekmes sākotnējo izvērtējumu un nav izdevis tehniskos noteikumus vēja parku būvniecībai Paredzētās Darbības teritorijas apkārtnē (aptuveni 10 km attālumā).

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas (turpmāk – DDPS) “OZOLS” datiem Paredzētās Darbības teritorija neatrodas nevienā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “Birzes purvi” atrodas aptuveni 1,8 km no Darbības vietas. Dabas liegums “Birzes purvi” nav Natura 2000 teritoriju sarakstā. Dabas liegums sastāv no trijām atsevišķām teritorijām (pārējās 2 teritorijas atrodas vismaz 6 km attālumā no Darbības vietas). Tuvākā Natura 2000 teritorija – dabas parks “Bauska” atrodas aptuveni 13 km attālumā rietumu virzienā no Paredzētās Darbības vietas.

Pirms Iesnieguma iesniegšanas Dienestā Ierosinātais ir konsultējies ar Dabas aizsardzības pārvaldi, kura 2025. gada 6. jūnijā sniegusi viedokli (Nr. 4.9/3605/2025-N) “Par konsultācijas sniegšanu un ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma (IVSI) sabiedrisko apspriešanu – vēja parka Stelpe 2 un saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novadā”. Sākotnējā izvērtējuma ietvaros 2025.gada 8.augustā Dabas aizsardzības pārvalde sniegusi atzinumu – viedokli Nr. 4.9/4799/2025-N “Par konsultācijas sniegšanu “Par VES parka “Stelpe 2” būvniecības ieceri”.

Sākotnējā izvērtējuma ietvaros Ierosinātais ir iesniedzis sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumus:

- Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par ietekmi uz vidi aizsargājamiem zālāju, purvu mežu un virsāju biotopiem (atzinums izsniegts 14.03.2025. eksperte Anete Pošiva-Bunkovska, sertifikāta Nr. 116 (par biotopu grupām: meži un virsāji; purvi; zālāji (derīgs līdz 29.05.2027.), jūras piekraste (derīgs līdz 08.06.2028.),

alas, atsegumi un kriteres (derīgs līdz 22.02.2025.), par sugu grupu: vaskulārie augi (derīgs līdz 06.04.2028.), sūnas (derīgs līdz 22.02.2027.); Gatis Eriņš (sertifikāta Nr. 079, biotopu grupas: meži un virsāji, purvi (derīgs līdz 15.11.2026.), tekoši saldūdeņi un stāvoši saldūdeņi (derīgs līdz 09.03.2027.)).

- Eksperta atzinums par plānotā vēja parka “Stelpe 2” sagaidāmo ietekmi uz sugu grupu “Putni” (atzinums izsniegts 06.03.2025., eksperts Ģirts Strazdiņš (SIA “EU Temporalis”, eksperta sertifikāts Nr. 223 (darbības termiņš: 07.06.2023. - 06.06.2026)).
- Eksperta atzinums par plānotā vēja parka “Stelpe 2”, Bauskas novada Iecavas, Dāviņu, Codes, Vecsaules un Stelpes pagastos potenciālo ietekmi uz sīkspārņiem (izsniedzis Piekraustes izpētes un plānošanas institūts).
- Paredzētās darbības – vēja elektrostaciju parka būvniecības iecere Bauskas novada Dāviņu, Codes un Vecsaules pagastā “Stelpe 2” un saistītās infrastruktūras izbūve – ietekmes uz esošo ainavu novērtējums (sagatavojusi Mg. arch. Gunita Čepanone, sertificēta ainavu arhitekta (Sert. Nr.45-2011)).
- Atzinums par “VES būvniecības ieceres Bauskas novada Dāviņu, Codes un Vecsaules pagastā” ietekmi uz kultūrvēsturiskajām vērtībām (sagatavojis eksperts Ritvars Ritums).

Sākotnējā izvērtējuma ietvaros ir saņemts viedoklis no:

- Bauskas novada pašvaldības;
- VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”;
- Valsts meža dienesta;
- VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”;
- Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes;
- SIA “Elektroniskie sakari”;
- VA “Civilās aviācijas aģentūra”.

Sākotnējā izvērtējuma ietvaros Ierosinātais ir iesniedzis VAS “Latvijas Gaisa satiksme” atzinumu.

5. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums, iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums:

Sākotnējais izvērtējums veikts, ievērojot Novērtējuma likuma 8., 10., 11. pantā un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumos Nr.18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” noteiktos kritērijus un prasības. Novērtēšana veikta, balstoties uz Eiropas Savienības sākotnējā izvērtējuma vadlīnijās noteikto pieeju un kritērijiem, kas interpretē Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/52/ES (ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu) prasības. Sākotnējais izvērtējums veikts balstoties uz Dienesta izstrādāto dokumentu – “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” (turpmāk – Vadlīnijas).

Novērtējuma likuma 8. panta pirmā daļa, kas noteic, ka piesakot darbību, ierosinātais norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem. Iesniegumā tiek norādīts, ka, ņemot vērā noilgumu starp lēmuma pieņemšanu par vēja parka būvniecību un faktisko būvniecību, Ierosinātais paredz, ka vēja parka teritorijā varētu tikt izbūvēts arī cits VES modelis, kā vērtēti trokšņu novērtējuma ietvaros, ar līdzvērtīgiem vai labākiem raksturparametriem, ņemot vērā, ka iepirkums tiks veikts pēc gala lēmuma pieņemšanas par VES parka “Stelpe 2” īstenošanu. Tāpat tiek norādīts, ka

VES un saistītās infrastruktūras būvniecības vietas šobrīd ir norādītas indikatīvi un būvprojekta laikā var tikt precizētas.

Dienests norāda, ka Ierosinātais sākotnēji VES parka "Stelpe 2" būvniecību paredzēja veikt lielākā apjomā, paredzot uzstādīt līdz 20 VES ar kopējo jaudu 148 MW. Izpētes teritorijā bija 177 īpašumi un to zemes vienības, kopējā platība 2 315 ha. IVN procedūra bija uzsākta 2024.gadā, bet tika pārtraukta. Šobrīd VES parka "Stelpe 2" projektā būtiski samazināti VES parka sākotnējie apjomi – plānots uzstādīt 12 VES ar kopējo jaudu 84 MW. VES parka teritorijā ietilpst 45 zemes vienības vai zemes vienību daļas, to kopējā platība aptuveni 747 ha.

Sākotnējā izvērtējumā tiek vērtēti trīs iespējamās VES modeļu alternatīvas, kas iekļautas šī izvērtējuma 2.Attēlā.

Sākotnējā izvērtējumā Dienests vērtēja gan Paredzētās Darbības vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, dabas vērtības, gan darbības apjomus, izvēlētos tehnoloģiskos un tehniskos risinājumus, gan dabas resursus, dabiskās vides absorbcijas spējas, ietekmes raksturu un iespējamo pārrobežu ietekmi, ietekmes intensitāti un kompleksumu, gan savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju u.c. faktorus, kas varētu radīt ietekmi uz vidi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11. pantā noteiktajiem kritērijiem. Secināms, ka būtiskākie ietekmes aspekti saistīti ar Novērtējuma likuma 11. panta pirmās daļas 4. punkta atkritumu rašanās, 5. punkta piesārņojums un traucējumi kritērijiem un vērtējami kopskatā ar otrās daļas kritērijiem, t. sk. 1.punktu līdzšinējais un apstiprinātais teritorijas izmantošanas veids un funkcionālais zonējums, 3.punktu dabiskās vides absorbcijas spēja, kas šajā gadījumā vērtējama, pievēršot īpašu uzmanību: c) ar mežu klātām teritorijām, g) blīvi apdzīvotām teritorijām; h) vēsturiski, arheoloģiski un kultūrvēsturiski nozīmīgām ainavām un vietām, kā arī ņemot vērā 4) punktā iekļautos tādos ietekmes aspektus kā ietekmes apjomu un telpisko izplatību; ietekmes raksturu un iespējamo pārrobežu ietekmi; ietekmes intensitāti un kompleksumu; ietekmes varbūtību; ietekmes plānoto sākumu, ilgumu, biežumu un atgriezeniskumu; savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, kā arī tiek izvērtēta iespēju pilnvērtīgi samazināt paredzēto ietekmi uz vidi (Novērtējuma likuma 11. panta trešās daļas, ceturtās daļas 1), 2), 3), 4), 5), 6) un 7) punkta kritēriji). Šajā gadījumā Paredzētās darbības īstenošanas radītās nelabvēlīgās ietekmes uz vidi varbūtība tieši saistāma ar 11. panta pirmās daļas pirmās daļas 1. punktu "apjoms un tehniskie risinājumi", 2. punktu "paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme un 3. punktu "dabas resursu, jo īpaši zemes dziļi, augsnes, ūdens un bioloģiskās daudzveidības izmantošana", 11.panta otrās daļas 2. punktu "attiecīgajā teritorijā esošo dabas resursu (tostarp bioloģiskās daudzveidības (īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes)) relatīvais daudzums, pieejamība un pietiekamība, kvalitāte un atjaunošanās iespējas", ņemot vērā trešās daļas 1. punktu "ietekmes apjomu un telpisko izplatību (iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas lielumu", 2.punktu "ietekmes raksturu", 4. punktu "ietekmes varbūtību" un 6. punktu "savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju".

Attiecībā uz Novērtējuma likuma 11. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajiem paredzēto darbību raksturojošiem kritērijiem kā apjoms un tehniskie risinājumi, norādāms, ka Paredzētā Darbība apjoma ziņā (arī teritorijas izplatības ziņā) ir vērtējama kā nozīmīga, ņemot vērā, ka Darbība atbilst Novērtējuma likuma 2. pielikumā ietvertajām darbībām, to īstenošana saistāma ar potenciāli augstu ietekmes uz vidi risku, t.sk. ņemot vērā VES parkā plānotos VES parametrus (katras VES nominālā jauda sasniedz 6 MW), kopējais elektrostacijas konstrukcijas plānotais augstums līdz 266,5 m; VES kopējā jauda 84 MW. VES parka teritorijā ietilpst 45 zemes vienības vai zemes vienību daļas, kuru kopējā platība sastāda 747 ha. Iesniegumā sniegta informācija par atmežojamajām platībām montāžas laukumu ar pievadceļiem, pievadceļu un

citu objektu būvniecībai (skat.3.Attēls). Ierosinātais nenorāda kopējo atmežojamo platību un platību, kādā nepieciešama lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņa.

Paredzētā darbība platības un izvietojuma ziņā radīs ietekmi uz līdzšinējām zemes izmantošanas iespējām lauku apvidu teritorijā, kas atrodas starp Codes un Dāviņu ciemiem, pārsvarā uz meža platībām un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, tostarp lauksaimniecībā izmantojamu platību un mežu samazināšanos un fragmentēšanos. Izvērtējot Iesniegumā un tā pielikumos ietverto informāciju, secināms, ka paredzētais VES parka risinājums un VES izbūve (to novietojums) plānota, ņemot vērā VES parka iespējamus būtiskākos ietekmju riskus.

Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Paredzētās Darbības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā *Mežu teritorija (M)* un *Lauksaimniecības teritorija (L)*. Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 4.nodaļas Prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā, 4.11.sadaļas Lauksaimniecības teritorija, 4.11.1.Lauksaimniecības teritorija (L), 708.punktā (69.lp.) kā papildus izmantošanas veids minēts – Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006)⁴. Savukārt 4.10.sadaļas Mežu teritorija, 4.10.1. Mežu teritorija (M) un 4.10.2.Mežu teritorija (M2) (66.-67.lp.) nav atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve. TIAN 3.nodaļas Vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai, 3.2.sadaļas Prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, 3.2.7.Alternatīvā inženiertehniskā apgāde, 82.punkts (15.lp.) noteic, ka: Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk atļauts izvietot lauku teritorijā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1), Tehniskās apbūves teritorijā (TA) un Lauksaimniecības teritorijā (L), ievērojot Vispārīgajos apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

Secināms, ka Paredzētās Darbības īstenošana nav atbilstoša Teritorijas plānojumam. Dienests nevērtē Paredzētās darbības atbilstību jaunajam pašvaldības teritorijas plānojumam, kas šobrīd ir izstrādes procesā (atbilstoši TAPIS tīmekļvietnē pieejamai informācijai).

Lai Paredzēto Darbību būtu iespējams īstenot, ir jāizstrādā lokālplānojums vai teritorijas plānojuma grozījumi, paredzot attiecīgu funkcionālā zonējuma maiņu, kas pieļautu vēja elektrostaciju izbūvi katrā konkrētā nekustamajā īpašumā.

Ierosinātais nav iesniedzis izvērtējumu par teritorijas hidroloģiskā režīma izmaiņām, kā arī par hidroģeoloģiskiem apstākļiem Paredzētās darbības teritorijā. Dienests, izvērtējot ietekmi uz teritorijas hidroloģisko režīmu, ņem vērā, ka VES turbīnu būvniecība ir saistīta ar būvbedru rakšanas darbiem, kuru laikā iespējama gruntsūdens līmeņa pazemināšana un ūdens atsūkšanās būvobjektā, kas var izraisīt gruntsūdens līmeņa izmaiņas un ietekmēt teritorijas hidroloģisko režīmu. Dienests uzskata, ka saistībā ar teritorijas hidroloģiskā režīma izmaiņām un tā būtiskuma izvērtējumu, nepieciešama papildus izpēte un aprēķini iespējamām gruntsūdens līmeņa izmaiņām (paredzot gruntsūdens līmeņa samazināšanu). Būvprojektā jāiekļauj būvdarbu veikšanas laikā iespējamo gruntsūdens līmeņa izmaiņu aprēķini (novērtējot paredzamo gruntsūdens līmeņa samazināšanu).

Saskaņā ar Iesniegumu Paredzētās darbības teritorija atrodas Lielupes upes sateces baseinā.

⁴ Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 4. Pielikums "Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators" grupas kods 14, Teritorijas izmantošanas veida nosaukums – Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006) - Energijas ražošanas un energoapgādes uzņēmumu (piemēram, hidroelektrostacijas, koģenerācijas stacijas, vēja elektrostacijas un vēja parki un līdzīga rakstura objekti) apbūve

VES parka teritorijā nav dabisku ūdensteču vai ūdenstilpņu, teritorijas hidroloģisko tīklu veido vaļēju meliorācijas sistēmu tīkls mežu platībās, kā arī slēgto nosusināšanas sistēmu tīkls lauksaimniecības zemju platībās. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā VES būvniecība ir atļauta, ievērojot 10 m platu joslu no ūdensobjekta. Paredzētās darbības teritorijā VES izbūve ūdensobjektu aizsargjoslā nav paredzēta.

Dienests ir konstatējis, ka Paredzētās darbības vieta neatrodas ķīmiskajā un bakterioloģiskajā aizsargjoslā ap ūdens ņemšanas vietām, kas potenciāli varētu ierobežot VES izvietojuma vietu izvēli. Dienesta rīcībā nav informācijas par ūdens ieguves avotiem tuvējās dzīvojamās mājās. Ņemot vērā, ka pietiekami lielo attālumu (dzīvojamās mājas atrodas vismaz 800 m attālumā no VES būvniecības vietas), Dienests nevērtē būvniecības laikā gruntsūdens atsūkšanās rezultātā iespējamo ietekmi uz ūdens ieguves avotiem (arī grodu akām) pie tuvākajām dzīvojamām mājām.

Saskaņā ar Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plānu 2022.–2027. gadam paredzētā darbības teritorija neatrodas valsts nozīmes plūdu riska teritorijās. Balstoties uz Teritorijas plānojumu un Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra kartes “Plūdu riska un draudu kartes” datiem Darbības vieta neatrodas applūstošajā teritorijā.

Kā norādījis Ierosinātais aptuveni 800 m attālumā uz rietumiem no VES parka “Stelpe 2” teritorijas paredzēta dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* būvniecība (skat. 5. attēlu), kas ir elektrificēta, ar Eiropas dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu aprīkota divceļu dzelzceļa līnija, kuras maksimālais projektētais ātrums ir 249 km/h (maksimālais braukšanas ātrums ir 234 km/h) maršrutā no Tallinas līdz Lietuvas – Polijas robežai caur Pērnavu, Rīgu, Panevēžu un Kauņu, kā arī ar savienojumu ar Viļņu. Jaunās dzelzceļa līnijas sliežu platums būs 1435 mm. Projektam ir veikta IVN procedūra. Ministru kabinets 2016. gada 24. augustā ir izdevis divus rīkojumus - rīkojumu Nr. 467 „Par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai paredzētās darbības akceptu” un Nr. 468 „Par nacionālo interešu objekta statusa noteikšanu Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai *Rail Baltica*”. Uz brīdi, kad tiek veikts VES parka “Stelpe 2” Sākotnējais izvērtējums, dzelzceļa līnijai Rail Baltica būvatļaujas Zemgalē ir saņemtas.

Ierosinātais uzskata, ka nav paredzams, ka VES izvietojums vēja parkā “Stelpe 2” ietekmēs dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* būvniecības un ekspluatācijas drošību, jo tuvākā VES plānota 850 m attālumā, kas ir drošs attālums, lai neradītu apdraudējumu. Dienesta vērtējumā VES parka “Stelpe 2” būvniecība un ekspluatācija neradīs būtisku un kompleksu ietekmi uz *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas būvniecības un turpmākiem ekspluatācijas apstākļiem.

VES novietojums ir atbilstošs Atvieglotās kārtības likuma 4. panta prasībām, kas noteic, ka “Vēja elektrostaciju būvniecība ir atļauta ārpus pilsētām un ciemiem vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajā rūpnieciskās apbūves teritorijā, tehniskās apbūves teritorijā, lauksaimniecības teritorijā, uz mežu zemēm, ievērojot, ka attālums no dzīvojamām un publiskām ēkām līdz tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežai ir vismaz 800 metri”. Dienests ir konstatējis, ka šobrīd (uz Sākotnējā izvērtējuma veikšanas brīdi) neviena no tuvākajā apkārtnē esošajām dzīvojamām mājām neatrodas tuvāk par 800 m no tuvākās VES.

No ietekmes uz vidi viedokļa VES būvniecībai un ekspluatācijai ir salīdzinoši zems radītās ietekmes slogs pēc tādiem kritērijiem kā gaisa piesārņojums, emisijas augsnē un ūdenī, atkritumu rašanās, dabas resursu izmantošana. Ierosinātais Iesniegumā norādījis, ka VES ekspluatācijas laikā netiek radīts gaisa, augsnes vai ūdens piesārņojums.

Dienests uzskata, ka ir jāņem vērā, ka VES uzstādīšana ir būvniecības process, kas rada ar būvniecību saistītas ietekmes (tostarp iekārtu transportēšanas laikā radīs ietekmi un pārvietošanās traucējumus un pārmaiņas, meža un lauksaimniecības zemes platību samazināšanos u.c.). Darbības vietā būvdarbiem ir paredzamas raksturīgākās ietekmes – troksnis, putekļi, iespējams augsnes, grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu ar naftas produktiem no tehnikas un autotransporta.

Dienests secina, ka saistībā ar šo ietekmju kritēriju nav sagaidāmi normatīvajos aktos noteikto vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumi. Paredzētās Darbība īstenošana nav saistāma ar potenciālām smaku emisijām.

Atbilstoši iesniegumā ietvertajai informācijai un vērtējot līdzvērtīgu VES parku būvniecības un plānošanas pieredzi Latvijā, paredzams, ka būvniecības un ekspluatācijas laikā netiks izmantotas bīstamas ķīmiskas vielas vai maisījumi būtiskos apjomos, bet jāņem vērā, ka saskaņā ar iesniegumu, VES tiek izmantoti eļļošanas materiāli, dzesēšanas un hidraulisko sistēmu darbības šķīdumi, kur šo vielu daudzums vienā VES tipiski ir robežās no 3.5 – 5.5 t, nodrošinot norādīto materiālu atbilstošu izmantošanu, nepieļaujot to noplūdi vidē

Atbilstoši Valsts vides dienesta Potenciāli piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas datiem, Paredzētās darbības teritorijā vai tās tuvumā nav reģistrētas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Tuvākās potenciāli piesārņotā vietas atrodas austrumu virzienā, aptuveni 1,5 km attālumā - minerālmēslu un pesticīdu glabātava īpašumā "Eži" (kadastra apzīmējums 4056 005 0152), Dāviņu pagastā, Bauskas novadā. Secināms, ka Paredzētās darbības īstenošana neietekmēs un neradīs papildus slodzi uz šo potenciāli piesārņoto vietu.

Ierosinātais norādījis, ka saskaņā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Zemes dzīļu informācijas sistēmā pieejamo informāciju, paredzētā VES parka teritorijā neietilpst derīgo izrakteņu ieguves vietas vai prognozēti resursu laukumi. Ierosinātais ir norādījis un Dienests ir konstatējis, ka atbilstoši VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" Zemes dzīļu informācijas sistēmā⁵ pieejamajai informācijai VES parks "Stelpe 2" teritorija robežojas ar kūdras atradni "Galenieku (lakstīgalu) purvs" (Nr.K12027) (kūdras ieguve tiek veikta no 1998.gada, atradnei ir derīga pase un limiti) un atradni "Lambārtes purvs" kūdras un sapropeļa ieguvei (Nr.KS12028) (kūdras un sapropeļa ieguve tiek veikta no 1999.gada, atradnei ir derīga pase, limiti). Ierosinātais paredzējis, ka, izbūvējot VES, tiks ņemti vērā teritorijas ģeoloģiskie un inženierģeoloģiskie apstākļi. Pirms VES būvniecības paredzētās darbības teritorijā tiks veikta inženierģeoloģiskā izpēte, kā arī būvdarbu laikā tiks nodrošināta ģeotehniskā uzraudzība. VES būvniecības vietās, kur inženierģeoloģiskās izpētes laikā tiks konstatēti kūdras nogulumi, pirms VES būvniecības tos būs nepieciešams aizvietot ar piemērotu grunti vai izbūvēt pamatus uz pāļiem.

Dienesta vērtējumā Paredzētā Darbība nav saistāma ar varbūtēju ietekmi uz derīgo izrakteņu ieguves iespējām minēto atradņu teritorijā un derīgo izrakteņu resursu daudzumu un kvalitāti.

Saskaņā ar Iesniegumā uzrādīto informāciju Paredzētā Darbība nav tieši saistīta ar dabas resursu ieguvī. VES un saistītās infrastruktūras izbūvei tiks izmantoti tradicionāli būvniecības materiāli, piemēram, smilts, grants un šķembas ceļu un laukumu būvniecībai, betons un tērauds staciju pamatu izbūvei. Prognozējamais būvmateriālu un izejvielu apjoms tiks noteikts būvprojekta izstrādes gaitā. Iesniegumā tiek norādīts, ka vietās, kur paredzēta jaunu ceļu un

⁵ <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/atradnu-registrs-un-krajumu-bilance>

VES būvniecība, tiks noņemta augsnes un grunts virskārta, kā arī tiks sagatavotas būvbedres VES pamatu izbūvei; noņemtā augsnes virskārta tiks izvietota gar būvobjekta robežu. Paredzams, ka noņemtā augsnes virskārta tiks izmantota teritorijas rekultivācijai būvniecības nobeiguma posmā. Vienlaikus Dienests vērs uzmanību, ka projektējot apjomīgas būvbedres, tiks izstrādāti derīgie izrakteņi, kuru izmantošana ir pieļaujama atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm” prasībām.

Nemot vērā iepriekšminēto Dienests uzskata, ka Paredzētā Darbība nav saistāma ar būtisku tiešu ietekmi uz dabas resursiem tiešā VES turbīnu būvniecības vietā un apkārtējā teritorijā kopumā. VES parka darbība ir saistīta ar atjaunojamā dabas resursa vēja izmantošanu. Atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm prasībām” būvobjektā piegādātajiem derīgo izrakteņu materiāliem ir jābūt atbilstošiem likuma “Par zemes dzīlēm” prasībām (jābūt iegūtiem atradnēs, kam ir izsniegtas atbilstošas atļaujas).

Attiecībā uz Paredzēto Darbību raksturojošo kritēriju – atkritumu rašanās, paredzams, ka VES parka būvniecības procesa laikā tiks radīti gan sadzīves, gan būvniecības un ražošanas atkritumi. Būvniecības laikā visi atkritumi tiks savākti un īslaicīgi uzglabāti sadzīves atkritumu konteineros, kurus ir paredzēts izvietot laukumos tehnikas, iekārtu un materiālu pagaidu uzglabāšanai. Savāktie atkritumi tiks nodoti operatoram, kurš saņēmis nepieciešamās atļaujas sadzīves un būvniecības atkritumu apsaimniekošanai. VES ekspluatācijas laikā nav paredzama atkritumu rašanās, izņemot tehniskās apkopes laikā radušos atkritumus, kurus plānots apsaimniekot, slēdzot līgumus ar apsaimniekošanas uzņēmumiem, kas saņēmuši attiecīgā atkritumu veida apsaimniekošanas atļaujas. Pirms montāžas laukumu likvidēšanas tiks veikta grunts piesārņojuma novērtēšana. Gadījumā, ja tiks konstatēts, ka grunts piesārņojums ar naftas produktiem neļauj to izmantot paredzētajiem mērķiem, neveicot grunts attīrīšanu, piesārņotā grunts tiks nodota atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kas ir saņēmis nepieciešamās atļaujas ar naftas produktiem piesārņotas grunts attīrīšanai. Pēc VES ekspluatācijas (aptuveni 20 -25 gadi) var tikt veikta pilnīga būves nojaukšana vai pārbūve, demontējot VES virszemes daļu un uz esošajiem pamatiem uzstādot jaunu VES. Saskaņā ar ražotāju aplēsēm lielākā daļa (85 - 95%) no VES būvniecībai izmantotajiem materiāliem ir atkārtoti izmantojami un tikai neliela daļa materiālu šobrīd netiek pārstrādāti.

Vērtējot Paredzētās Darbības raksturu un iesniegumā norādīto informāciju par paredzētajiem un turpmāk ekspluatācijas laikā iespējamiem radīto atkritumu apsaimniekošanas risinājumiem, secināms, ka Paredzētās darbības īstenošanas un ekspluatācijas, tāpat demontāžas darbu laikā radīto atkritumu apjoms ir vērtējams kā salīdzinoši nebūtisks un pārvaldāms, radītos atkritumus apsaimniekojot saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu prasībām. Turklāt pastāv iespējamība demontāžas darbu materiālu iesaistei atkārtotā materiālu apritē, gan veicot būvlaukumu demontāžas darbus, gan nākotnē veicot VES konstrukciju pārstrādi.

Lai izvērtētu paredzētās VES darbības radīto trokšņa līmeni ir veikta trokšņa novērtēšana – Trokšņu ietekmes novērtējums (turpmāk – Trokšņa novērtējums).

Saskaņā ar Trokšņa novērtējuma rezultātiem vides trokšņa līmenis aprēķināts VES modelim Nordex N163 - 7.0 MW ar standarta spārniem uz 169 m augsta masta un Vestas V162 - 6.2 MW ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem uz 166 m augsta masta. Primāri vides trokšņa aprēķini veikti skaļākajam šī novērtējuma ietvaros vērtētajam VES modelim Nordex N163 - 7.0 MW ar standarta spārniem. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, šī VES modeļa ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegtu Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumus

Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr.16). noteiktos vides trokšņa robežlielumus vēja parkam tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Augstākais trokšņa līmenis 43 dB(A) dienas laikā un 44 dB(A) vakara un nakts laikā prognozējams dzīvojamās apbūves teritorijās – “Dzilniņi”. Vēja parka “Stelpe 2” teritorijā ekspluatējot VES modeli Nordex N163 - 7.0 MW ar standarta spārniem Pasaules Veselības organizācijas rekomendētā robežvērtība VES radītajam troksnim L_{dvn} 45 dB(A) varētu tikt pārsniegta trīs dzīvojamās apbūves teritorijās – “Dzilniņi”, “Kugas 1” un “Veckārklīņi”.

Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, no visiem šī novērtējuma ietvaros vērtētajiem VES modeļiem atbilstību Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajai robežvērtībai VES radītajam troksnim nodrošinātu VES modeļa Vestas V162 - 6.2 MW ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem ekspluatācija.

Informācija par aprēķināto augstāko trokšņa līmeni plānotā vēja parka tuvumā izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās apkopota Trokšņu novērtējuma 7. tabulā (6.attēls), savukārt trokšņa izkliedes kartes redzamas 7. – 9. attēlā

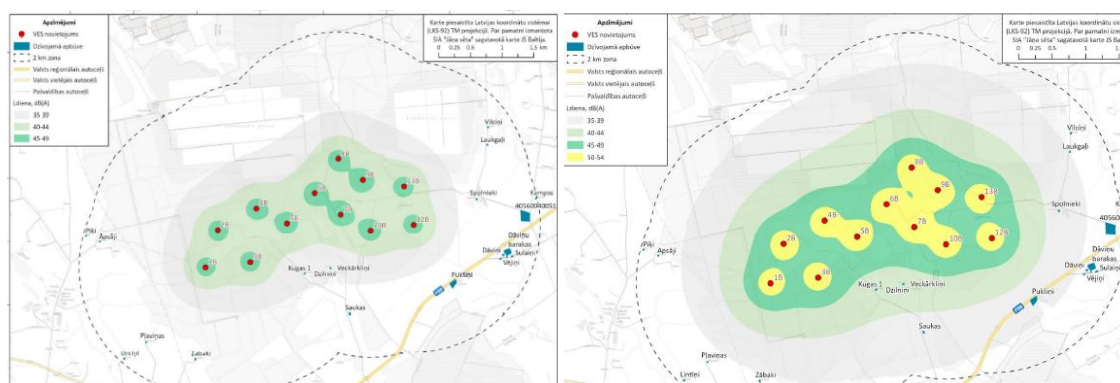
11. tabula. Aprēķinātais augstākais VES radītais vides trokšņa līmenis

Nr.	Kadastra apzīmējums	Nosaukums	Trokšņa līmenis dB(A)										
			Robežlielums			Nordex N163 - 7.0 MW ST				Vestas V162 - 6.2 MW STE			
			Ldiena	Lvakars	Lnakts	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Lden	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Lden
1	40560040051	40560040051 (AT)	55	50	45	33	33	33	40	26	27	27	34
2	40520040544001	Apsāji (F)				30	31	31	37	24	25	25	31
3	40560040003001	Dāviņi (F)				34	34	34	41	27	28	28	35
4	40560040038001	Dāviņu barakas (AT)				34	35	35	41	28	29	29	35
5	40520030011001	Dzilniņi (F)				43	44	44	50	37	38	38	44
6	40560040001001	Kampas (F)				31	32	32	38	25	25	26	32
7	40520030012001	Kugas 1 (F)				42	43	43	49	36	37	37	44
8	40560020062001	Laukgaļi (F)				35	36	36	42	29	30	30	36
9	40520040010001	Lintiņi (F)				30	31	30	37	24	24	25	31
10	40520040003001	Piki (F)				31	32	32	38	25	26	26	32
11	40520040084001	Plavinas (F)				33	34	34	40	27	28	28	34
12	40560040049001	Pukšīni (AT)				37	38	38	44	31	32	32	38
13	40520050008001	Saukas (F)				38	39	39	45	32	33	33	39
14	40560040025001	Spolnieki (F)				38	39	39	45	32	33	33	39
15	40560040029001	Sulaiņi (F)				33	33	33	40	26	27	27	34
16	40520050117001	Veckārklīņi (F)				42	43	43	49	36	37	37	43
17	40560040018001	Vējiņi (F)				34	34	34	41	28	29	29	35
18	40560020038001	Vilciņi (F)				34	35	35	41	28	29	29	35
19	40520040153001	Zābaki (F)				34	35	35	41	28	29	29	35

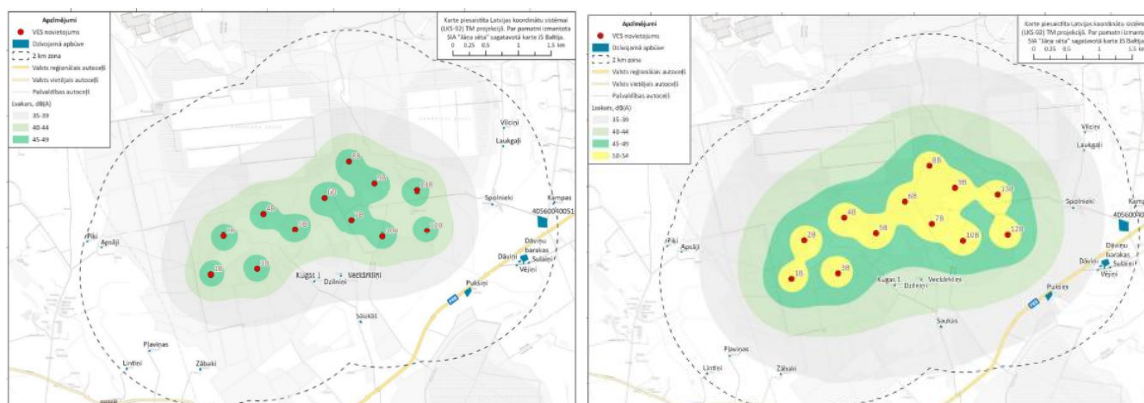
*trokšņa līmenis noteikts: (F) - 2 m attālumā no fasādes, (AT) - apbūves teritorijā

ST - standarta spārni. STE - aerodinamiski uzlaboti spārni

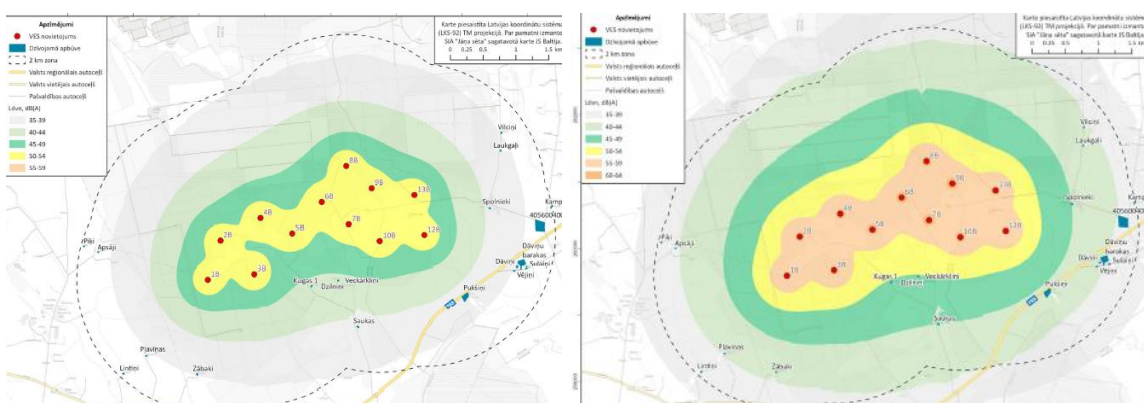
6.Attēls Izkopējums no Iesnieguma pielikuma – Trokšņa novērtējuma 11.tabulas Aprēķinātais augstākais vides trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijās

7.Attēls. Izkopējums no Iesnieguma pielikuma – Trokšņa novērtējums – 7.attēls. Aprēķinātais VES radītais trokšņa līmenis L_{diena} VES modelis Vesta V162-6.2 MW STE un Nordex N163- 7.0 MW ST

8.Attēls. Izkopējums no Iesnieguma pielikuma Trokšņa novērtējums – Aprēķinātais VES radītais trokšņa līmenis rādītājam L_{vakars} VES modelis VESTAS 162-6.2 STE un Nordex N163- 7.0 MW ST

9.Attēls. Izkopējums no Iesnieguma pielikuma Trokšņa novērtējums - Aprēķinātais VES radītais trokšņa līmenis rādītājam L_{dvn} VES modelis VESTAS 162-6.2 STE un Nordex N163- 7.0 MW ST

Attiecībā uz zemes frekvences troksni Iesniegumā Ierosinātais norādījis, ka Latvijā nav normatīvo aktu, kas noteiktu specifiskus robežlielumus un novērtēšanas kārtību zemas frekvences troksnim, kas būtu izmantojami, lai definētu pietiekami drošu attālumu no VES. Lai novērtētu VES radīto zemas frekvences troksni paredzētās darbības apkārtnē izmantota metodika un robežlielumi, kas noteikti Dānijā ar Vides un Pārtikas ministrijas rīkojumu Nr.135. Rīkojumā noteikta gan zemas frekvences skaņas novērtēšanas kārtība, gan robežlielums, kas saistošs visiem vēja parku attīstītājiem. Minētais rīkojums nosaka, ka VES radītais summārais zemas frekvences (10 - 160 Hz) trokšņa līmenis dzīvojamajās ēkās nedrīkst pārsniegt 20 dB pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes).

Trokšņa novērtējumā zemas frekvences trokšņa līmenis kopumā aprēķināts 18 dzīvojamās ēkās, kuras reģistrētas Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un, kas novietotas līdz 2 km attālumam no šī novērtējuma ietvaros vērtētajām VES atrašanās vietām.

Atbilstoši aprēķinu rezultātiem, vēja parkā “Stelpe 2” izbūvējot, kādu no vērtētajiem VES modeļiem, nav paredzams, ka varētu tikt pārsniegts Dānijā noteiktais zemas frekvences trokšņa robežlielums – 20 dB pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes) tuvumā esošajās dzīvojamās ēkās. Augstākais prognozējamais zemas frekvences trokšņa līmenis, neatkarīgi no tehnoloģiskās alternatīvas sagaidāms dzīvojamās ēkās, kuras izvietotas vistuvāk plānotajam vēja parkam - Dzilniņi”, “Kugas 1” un “Veckārklīņi”.

Iesnieguma 6.pielikumā ir pievienots “SIA “SP Venta” plānotā vēja parka “Stelpe 2” mirgošanas efekta ietekmes novērtējums (turpmāk – Mirgošanas efekta novērtējums).

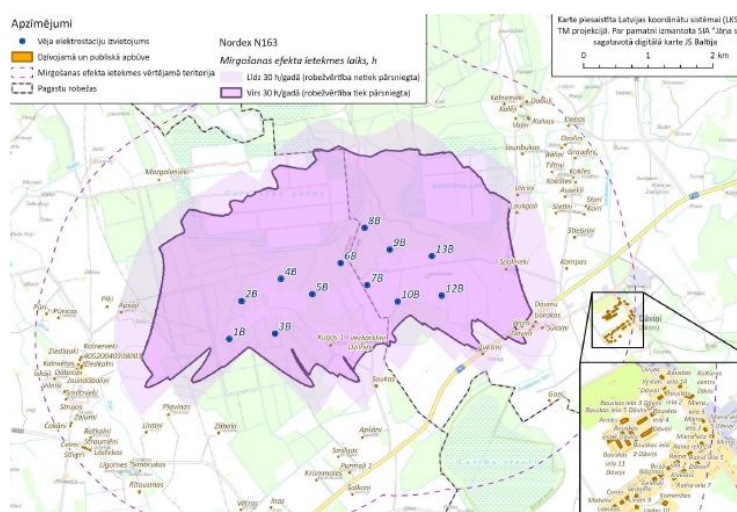
Saskaņā ar Iesniegumā norādīto atbilstoši 2022. gadā izstrādātajam Dienesta dokumentam

– “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” (turpmāk – Vadlīnijas), mirgošanas efekta ietekme vērtēta dzīvojamās un publiskās ēkās, kas novietotas līdz 3 km attālumam no plānotajām VES. Minētās ēkas aprēķinu modelī ir definētas kā punkti, kuru logi vērsti perpendikulāri visām plānotajām VES (*green house* paņēmieni).

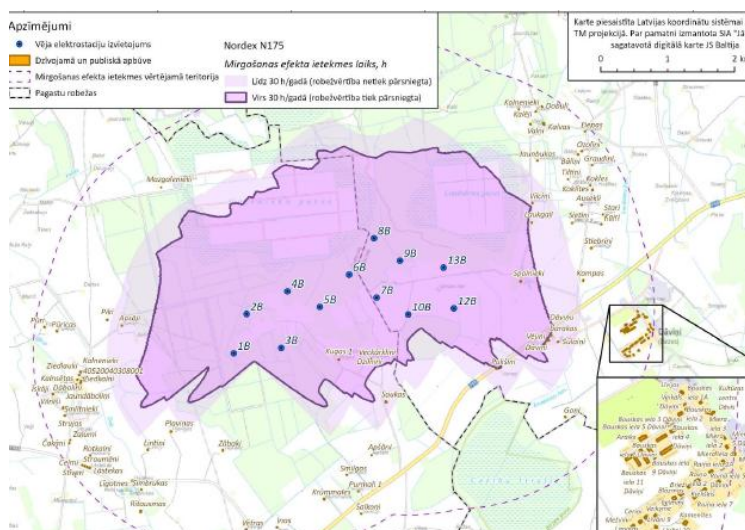
Mirgošanas efekta ietekmes laiks aprēķināts dzīvojamajām un publiskajām ēkām, kas reģistrētas Valsts kadastra informācijas sistēmā, kā arī Būvniecības informācijas sistēmā kā būvniecības stadijā esošas dzīvojamās mājas un ir klasificētas kā dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas.

Mirgošanas efekta ietekmes novērtējumā ir iekļauti pasākumi ietekmes mazināšanai. Plānotajā vēja parkā “Stelpe 2”, izvēloties vēja staciju modeļus Nordex N163 un N175, mirgošanas efekta ietekme, aprēķinot pēc sliktākā scenārija metodes, var pārsniegt noteikto robežvērtību (30 mirgošanas stundas gadā) 4 dzīvojamajās ēkās, savukārt, izvēloties Vestas V162, šī robežvērtība tiktu pārsniegta 6 ēkās. Veicot aprēķinus pēc reālā laika scenārija metodes, konstatēts, ka robežvērtība (8 mirgošanas stundas gadā) var tikt pārsniegta 8 dzīvojamajās ēkās, ja tiek izmantots Vestas V162, 9 ēkās – ja izvēlēts Nordex N175, un 6 ēkās – ja tiek izmantots Nordex N163. Tiek atzīts, ka mirgošanas efekta ietekmes samazināšanas vienīgais efektīvais tehniskais risinājums ir mirgošanu izraisošo vēja staciju darbības apturēšana periodos, kad tās var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās. Šo darbības režīmu var iestatīt, izmantojot datus gan par teorētisko, gan faktisko saules spīdēšanas laiku. Teorētiskās saules spīdēšanas pieeja aprēķina iespējamo ēnu mirgošanu, izmantojot astronomiskos datus, turbīnu izvietojumu un māsasaimniecību atrašanās vietas, pieņemot, ka nepārtraukti ir skaidras debesis. Savukārt faktiskās saules spīdēšanas pieeja izmanto reāllaika meteoroloģisko sensoru datus, kas uzstādīti VES, piemēram, mākoņu segumu un saules intensitāti, lai noteiktu, vai mirgošanas apstākļi patiešām iestājas.

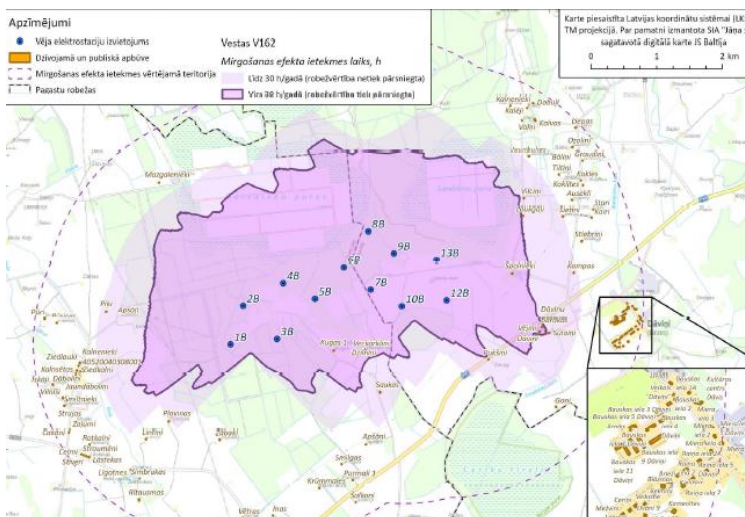
Saskaņā ar Mirgošanas efekta novērtējumu, izmantojot kādu no iepriekš minētajiem režīmiem, ir iespējams samazināt vai pilnībā novērst VES radīto negatīvo ietekmi, kas saistīta ar mirgošanas efektu.

10. Attēls. Izkopējums Mirgošanas efekta ietekmes novērtējuma – Mirgošanas efekta ietekmes zonas pēc sliktākā scenārija, izvēloties Nordex 163 tehnoloģisko alternatīvu

11. Attēls Izkopējums Mirgošanas efekta ietekmes novērtējuma – Mirgošanas efekta ietekmes zonas pēc sliktākā scenārija, izvēloties Nordex 175 tehnoloģisko alternatīvu

12. Attēls Izkopējums Mirgošanas efekta ietekmes novērtējuma – Mirgošanas efekta ietekmes zonas pēc sliktākā scenārija, izvēloties Vesta 162 tehnoloģisko alternatīvu

Mirgošanas efekta novērtējumā norādīts, ka tad, ja izvēlētais risinājums atšķiras no šajā Mirgošanas efekta novērtējumā analizētā vēja stacijas novietojuma, modeļa vai masta augstuma, vēja parka būvniecības laikā jāveic atkārtoti aprēķini, lai noteiktu mirgošanas efekta ietekmes laiku, ietekmētās apbūves teritorijas un paredzētu atbilstošus staciju darbības apturēšanas režīmus.

Saskaņā ar Iesniegumā norādīto, izvērtējot informāciju par citiem paaugstinātas bīstamības objektiem un ar saimnieciskās darbības veikšanu saistītiem objektiem paredzētā vēja parka “Stelpe 2” teritorijas apkārtnē, konstatēts, ka sākotnējā izvērtējuma sagatavošanas brīdī paredzētās darbības teritorijas tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti, kas iekļauti Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumos Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts”. Plānotajam vēja parkam “Stelpe 2” ir veikts paredzētās darbības riska novērtējums, kas pievienots Iesnieguma 7. pielikumā.

Tiek norādīts, ka riska novērtējumā detalizēti vērtēti ar VES darbību saistītais avāriju risks, salīdzinot trīs VES modeļus, analizējot iespējamo seku nozīmīgumu un vērtējot nepieciešamību īstenot ietekmi mazinošus pasākumus.

Balstoties uz “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” sniegto informāciju un rekomendācijām, kā potenciālie apdraudējumi, kas saistīti ar VES ekspluatāciju, identificēti:

- VES rotora lāpstiņu apledošanas veidošanās ar sekojošu ledus gabalu krišanu iekārtas apkārtņē;
- VES mehāniski bojājumi/sabrukums ar iekārtas atlūzu izplatības iedarbību tās apkārtņē;
- Eļļošanas sistēmas defekti ar eļļas noplūdi;
- VES ugunsgrēki.

Tiek norādīts, ka Latvijā nav noteikta kārtība, principi un kritēriji VES avāriju riska novērtēšanai, līdz ar to plānotās situācijas novērtēšanai izmantota citu valstu pieredze un izstrādātās rekomendācijas šajā jomā.

Saskaņā ar Riska novērtējuma secinājumiem, veicot avāriju riska novērtējumu, nav identificēti tādi limitējoši faktori, kuru dēļ kāda no vērtētajām VES būvniecības vietām būtu atzīstama par neīstenojamu.

Iegūtie rezultāti liecina, ka izvēlēto staciju modeļu izmantošanas gadījumā, balstoties uz avāriju riska modelēšanas rezultātiem rekomendētie drošības attālumi, būtiski neatšķiras no “Vadlīnijās ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” norādītajiem. Attiecībā uz attālumiem no dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, saimnieciskās darbības objektiem, vai paaugstinātas bīstamības objektiem, novērtējumā noteiktie attālumi ir tādi paši, vai pat mazāki, nekā vadlīnijās.

Ierosinātais norādījis, ka Vēja parkā “Stelpe 2” paredzētā uzstādītā jauda nepārsniegs 100 MW, līdz ar to uz objektu nav attiecināmas Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” prasības, līdz ar to nav saistoša prasība izstrādāt paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānu.

Saskaņā ar Iesniegumam pievienoto atzinumu “Eksperta atzinums sagatavots par sugu grupu “Putni” – sniegts novērtējums par plānotā VES parka “Stelpe-2” sagaidāmo ietekmi uz teritorijā ligzdojošajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām un migrējošajiem putniem” (turpmāk – Putnu eksperta atzinums) putnu aizsardzībai izpētes teritorijā ir izveidots viens mikroliegums jūras ērgļa ligzdošanas teritorijas aizsardzībai, savukārt teritorijas tiešā tuvumā ir izvietoti trīs mikroliegumi melnā stārķa ligzdošanas teritoriju aizsardzībai un viens mikroliegums ūpa ligzdošanas teritorijas aizsardzībai.

Saskaņā ar Putnu eksperta atzinuma 7.punktu “Secinājumi par plānotās darbības ietekmi uz konstatēto sugu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz pieguļošo teritoriju, un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai” kopumā teritorijā raksturīga intensīva saimnieciskā darbība (lauksaimniecība, kūdras ieguve, mežizstrāde) un līdz ar to liela putnu sugu daudzveidība vai liels īpatņu skaits nav konstatēti. Arī putnu migrācijai nav raksturīga lielāka intensitāte kā citviet Latvijā.

2024. gada pavasarī konstatēta Iecavas upes pārplūšana un līdz ar to ūdensputnu koncentrēšanās. Iespējams, ka tas nav raksturīgi katru gadu, tomēr palu laikā sagaidāms arī citos gados. Citas koncentrēšanās vietas dzērvenēm, ziemeļu gulbjiem vai dzeltenajiem tārtiņiem konstatētas lauksaimniecības zemēs – vai nu rugāju laukos vai pļavās, vai aramzemē. Šīs koncentrēšanās vietas gadu no gada mainīsies atkarībā no zemes apstrādes veida konkrētajā

sezonā. Atbilstoši apkopotajām summārām ietekmēm (pielikums Nr.26.) redzams, ka lielākie riski ir saistāmi ar Iecavas upi, kuras tuvumā konstatēta vairāku īpaši aizsargājamo sugu ligzdošana, kā arī ūdensputnu koncentrēšanās migrācijas laikā.

Attiecībā uz kumulatīvajām ietekmēm nav sagaidāms, ka no Stelpe-2 vēja parka tās varētu veidoties tālāk par 10 km, līdz ar to ir analizēta teritorija 10 km rādiusā ap paredzētajiem rotoriem. Kumulatīvā ietekme ir vērtēta tikai kontekstā ar citiem vēja parkiem. 10 km rādiusā ap vēja parku Stelpe-2 šobrīd ir ieplānots viens cits vēja parks, kura teritorija cieši pieguļ Stelpe 2 teritorijai no ziemeļrietumu puses. Iespējamās kumulatīvās ietekmes uz putnu migrāciju nav sagaidāmas, jo abas vēja parku teritorijas ir salīdzinoši nelielas un neradīs būtisku barjeras efektu. Bez tam abu teritoriju tiešā tuvumā neatrodas nozīmīgas putnu koncentrēšanās vietas migrācijas laikā.

Vienlaikus Putnu eksperta atzinumā ietverti konkrēti ieteikumi – nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai un monitoringam.

Putnu monitoringu, kura ietvaros tiek vērtēta plānotā vēja parka radītā ietekme uz savvaļas putnu populācijām, rekomendējams uzsākt vienu gadu pirms būvniecības un turpināt VES parka ekspluatācijas periodā pirmos piecus gadus, tad septītajā un tad desmitajā gadā. Monitoringa rezultāti iesniedzami kompetentajai institūcijai. Ir noteikti konkrēti nosacījumi putnu monitoringa veikšanai un bojāgājušo putnu uzskaitēi.

Eksperta atzinums par plānotās vēja parka “Stelpe 2”, Bauskas novada Iecavas, Dāviņu, Codes, Vecsaules un Stelpes pagastos potenciālo ietekmi uz sikspārņiem (turpmāk – Sikspārņu eksperta atzinums) sniegts lielākai teritorijai, kas atbilst sākotnēji plānotā VES parka “Stelpe 2” būvniecībai. Teritorijas ainavas novērtēšanai un pētījumu plānošanai ap vēja enerģijai paredzētajiem zemes gabaliem tika noteikts 2 km rādiuss, kā rezultātā teritorija bija 167,2 km² liela (1. attēls). VES potenciālās ietekmes novērtēšanai un secinājumu sagatavošanai tika izmantots 500 m rādiuss ap VES paredzētajiem zemes gabaliem.

2024. gadā veiktajos pētījumos plānotā “Stelpe2” vēja parka teritorijā konstatētas vismaz 6 sikspārņu sugas: ziemeļu sikspārnis (*Eptesicus nilssonii*), rūsganais vakarsikspārnis (*Nyctalus noctula*), Natūza sikspārnis (*Pipistrellus nathusii*), brūnais garausainis (*Plecotus auritus*), pigmejsikspārnis (*Pipistrellus pygmaeus*) ir Eiropas platausis (*Barbastella barbastellus*). Gandrīz 78.5% no visiem sikspārņu pārlidojumiem, kas reģistrēti periodiskajās novērojumu stacijās, tika attiecināti uz ziemeļu sikspārņiem *Eptesicus nilssonii* un rūsganiem vakarsikspārņiem *Nyctalus noctula*, kā arī uz *Myotis* ģints sikspārņiem.

Saskaņā ar Sikspārņu eksperta kopsavilkumu:

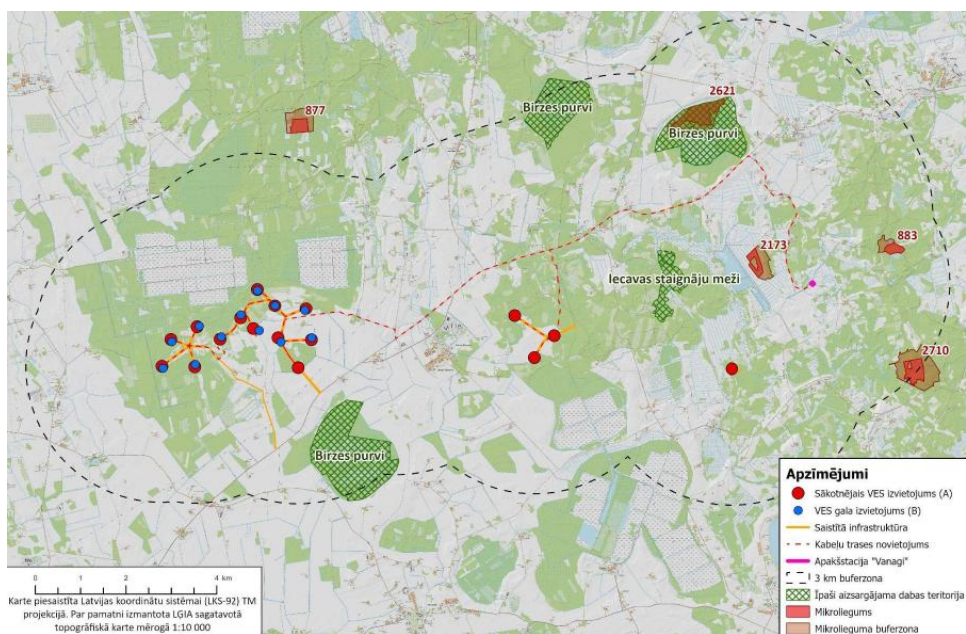
- lielākā sikspārņu aktivitāte plānotajā “Stelpe2” vēja parka teritorijā no maija līdz septembra beigām (oktobrī reģistrēti tikai daži pārlidojumi). Kopējā vidējā sikspārņu aktivitāte ir 23,4 pārlidojumi stundā, kas tiek uzskatīts par “lielu aktivitāti”.
- Aptuveni 86% sikspārņu pārlidojumu, kas reģistrēti uzskaitēs, pieder sugām, kuras pieder pie augstā potenciālā VES ietekmes riska grupas.
- VES darbība vislielākos draudus sikspārņiem var radīt maksimālās to aktivitātes periodos, kas izpētes teritorijā reģistrēti vairošanās sezonā (jūnijs – jūlijs) un augusta pirmajā pusē. Tomēr pastāv arī risks, ka VES darbība varētu ietekmēt arī migrējošos sikspārņus (augusts – septembris).
- Vislielākā vidējā sikspārņu aktivitāte reģistrēta pirmajās 3 stundās pēc saulrieta, bet sikspārņu pārlidojumi tiek atzīmēti arī visas pārējās nakts garumā.

- Ņemot vērā sikspārņu aktivitāti dažādos biotopos, lielāku apdraudējumu sikspārņiem var radīt vēja parki, kas būvēti mežos vai mazāk nekā 100 metru attālumā no mežiem vai ūdenstilpēm (piemēram, upēm vai kanāliem).
- Paredzams, ka vēja parki, kas būvēti atklātos laukos, sikspārņiem radīs zemākus draudus.

Atbilstoši Sikspārņu eksperta atzinumam ir noteikti “Ieteikumi potenciālās ietekmes mazināšanai”, kas noteic, ka VES būvniecība vēja parka “Stelpe 2” teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē atļauta tikai ar konkrētiem ekspluatācijas ierobežojumiem un nosacījumiem. Papildus tam atzinumā iekļauti “Ieteikumi uzraudzībai”, kas attiecas uz monitoringu.

Iesniegumam pievienots sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par ietekmi uz aizsargājamiem zālāju, purvu, mežu un virsāju biotopiem (turpmāk Sugu un biotopu ekspertu atzinums). Biotopu un sugu grupas, par kurām sniegts atzinums: meži un virsāji, purvi, zālāji, vaskulārie augi. Atzinuma sagatavošanas ietvaros veiktajā izpētē apsekots sākotnējais VES izvietojums (A) un VES gala izvietojums (B), abu izvietojumu variantu VES un saistītās infrastruktūras izvietojumu (skat. Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 2. pielikumā). Atzinumā iekļauts VES gala izvietojuma varianta (B), paredzamās ietekmes novērtējums.

Izvērtējums par iespējamo tiešo ietekmi uz dabas vērtībām apbūves laukumiem un jaunbūvējamajiem vai pārbūvējamajiem ceļiem veikts šo objektu teritorijā un līdz 15 m platā zonā ap tiem (pieņemot, ka ceļa trases platums varētu būt 25 m), bet vietās, kur plānotajiem objektiem pieguļošajās teritorijās atrodas slapju augšanas apstākļu mežaudzes, izvērtējums veikts līdz 180 m plašā zonā ap apbūves laukumiem un jaunbūvējamajiem ceļiem.

13. Attēls Izkopējums no Sugu un biotopu ekspertu atzinuma – paredzētās darbības vietas, izpētes teritorijas, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu novietojums.

Sugu un biotopu ekspertu atzinumā ietverti secinājumi un nosacījumi darbības veikšanai, tajā skaitā:

- Katrai VES novietnei un ceļa posmam, kā arī ar VES parka darbību saistītajiem objektiem, identificētās ietekmes un pasākumi to novēršanai norādīti atzinuma 4. tabulā. Lielākās daļas VES novietņu un saistīto pieraucamo ceļu izbūves gadījumos iespējams pilnībā novērst negatīvu ietekmi uz ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem un

aizsargājamajām sugām, ņemot vērā 4. tabulā minētos norādījumus. Paredzamās ietekmes, kuras plānotās darbības īstenošanas gadījumā nav pilnībā novēršamas, skar ES nozīmes aizsargājamo biotopa 9080* Staignāju meži (3. variants) poligonu nr.24GE079_25. Tomēr jāņem vērā, ka biotopa platību jau šobrīd negatīvi ietekmē nosusināšana un izcirtumi biotopam piegulošajās mežaudzēs. Kopumā paredzamā ietekme uz biotopa veida 9080* aizsardzības nodrošināšanu lokāli vai reģionāli vērtējama kā nebūtiska.

- Atsevišķu VES novietņu, piebraucamo ceļu kabeļu trašu posmu izbūvē tiek skartas gada staipekņa *Lycopodium annotinum* atradnes, paredzētās darbības realizācijas laikā sugas indivīdi tiks iznīcināti. Šo sugu populācijām ir stabils stāvoklis un plaša izplatība Latvijā, tāpēc paredzētās darbības teritorijā esošo lokālo atradņu pilnīga vai daļēja iznīcināšana neatstās būtisku negatīvu ietekmi uz sugas populāciju Latvijā.
- Lai nodrošinātu paredzētās darbības vietu tuvumā esošo dižkoku un potenciālo dižkoku aizsardzību, objektu projektēšana un izbūve šiem kokiem piegulošajās platībās – tuvāk par 10 m no koka vainaga projekcijas, saskaņojama ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Tāpat, objektu izbūves laikā, īstenojami pasākumi, kas novērš iespējamu negatīvu ietekmi – koku vainaga vai sakņu sistēmas bojāšanu.
- VES montāžas laukumu un jaunbūvējamo pievedceļu teritorijā esošās lielu dimensiju (>25 cm) kritālas un novāktos ekoloģiskos kokus izcirtumos vēlams pārvietot uz tuvāko mežaudzi. Kritālas un nocirsto ekoloģisko koku stumbri pārvietojami, iespēju robežās tos nesagarumojot.

Ja būvprojekta izstrādes laikā nepieciešams precizēt vai mainīt plānoto VES izbūves laukumu, pievedceļu vai elektroenerģijas pārvades tīklu (kabeļu) izbūves vietas, tad nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu par precizēto vai izmainīto paredzētās darbības īstenošanas vietu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamo biotopu platībām.

Iesniegumam pievienots ainavu speciālistes, sertificētās ainavu arhitektes Mg. arch. Gunitas Čepanones vēja parka “Stelpe-2” un saistītās infrastruktūras ietekmes uz esošo ainavu novērtējums, kurā vērtēts gan sākotnēji plānotais VES izvietojums (ar 17 VES stacijām), gan gala izvietojums, kurš paredz 12 VES būvniecību.

Saskaņā ar ainavu speciālistes Paredzētās Darbības ietekmes uz esošo ainavu kvalitāti novērtējumu (turpmāk – Ainavu novērtējums) ainaviski vērtīga teritorija “Lejnieku–Mēmeles upes ainavas telpa” izvietojas aptuveni 9 km attālumā no plānotā VES parka. Teritorija ietver arī dzejnieka Viļa Plūdoņa dzimtas mājas, kas atrodas Mēmeles krastā. Savukārt Bauskas pilsētā kā ļoti vērtīga ir noteikta Bauskas vecpilsētas 17.–19. gadsimta pilsētībūvniecības telpa, kas atrodas aptuveni 8 km attālumā un faktiski aptver lielu daļu Bauskas pilsētas centra.

Nedaudz tālāk – nepilnu 12 km un 16 km attālumā – atrodas ainaviski nozīmīgi ceļa posmi gar Mūsu. Ņemot vērā attālumu, paredzams, ka uz šiem ceļa posmiem vizuālajai ietekmei nevajadzētu būt būtiskai, īpaši, ja ņem vērā, ka ceļa posmus un paredzēto darbību atdala Bauskas pilsēta, kas ir blīva urbanizēta zona.

Saistībā ar kultūrvēsturisko mantojumu secināts, ka paredzētās darbības tiešā tuvumā atrodas daži no šādiem objektiem, piemēram, Bruknas muižas apbūve (nepilnu 1,5 km attālumā no tuvākās stacijas), Janču baznīca – 2,2 km attālumā. Šie ir tuvākie objekti, uz kuriem vizuālā ietekme VES parka realizācijas gadījumā, visticamāk, būs ļoti būtiska. Pārējie kultūrvēsturiskie objekti izvietojas lielākā attālumā – piecu un vairāk kilometri. Kā minēts iepriekš, liela daļa objektu koncentrējas gar upju ielejām, piemēram, gar Mēmeles un Lielupes krastiem.

Vērtējot ietekmi uz vērtīgajām ainavu teritorijām, secināts, ka atsevišķās vietās VES varētu būt redzamas, piemēram, no dabas parka “Bauska” ārējā perimetra. Taču gan attālums, gan staciju redzamais apjoms nav uzskatāms par vizuāli būtisku tādā mērā, ka tas neatgriezeniski izmainītu konkrēto ainavu. Kopumā gan jāatzīmē, ka, skatoties uz šī brīža neprognozējamo

VES parku attīstības apjomu kopumā, realizējot visus šobrīd zināmos plānotos VES parkus, ietekme varētu mainīties ne tikai attiecībā uz konkrētām vērtīgām ainavām, bet uz Latvijas ainavu kopumā, un tas noteikti nav vēlams.

Ainavu novērtējumā ir iekļautas konkrētas rekomendācijas ietekmes mazināšanai uz ainavu un noteikti pasākumi, tajā skaitā:

- Vietās, kur VES plānots uzstādīt meža teritorijās, atmežošanu veikt gar meža ārējo perimetru, saglabājot apvidum raksturīgo meža platību proporciju un ainavsegas raksturu.
- Ja tiek pieņemts lēmums izmantot VES modeli ar mazāku dimensiju mainot staciju skaitu un izvietojumu, nepieciešams veikt atkārtotu ietekmes izvērtējumu uz ainavu.
- Visām VES parkā uzstādāmajām stacijām jābūt vienādām, izmantojot viena un tā paša ražotāja modeli, t.sk. komplektāciju, augstumu, krāsu. Krāsu tonalitāti izvēlēties maksimāli neitrālu attiecībā pret ainavvidi, t.i. gaišu. Izvairīties no nepieciešamības izmantot kontrastējošus marķējumus uz rotora spārnēm. Kā pozitīvs risinājums uzskatāms VES balstu krāsošana ar pakāpenisku pāreju no tumšas uz gaišu krāsu (analogi risinājumi Grobiņas vēja parkam). Krāsojuma augstums precizējams būvprojekta izstrādes gaitā atkarībā no vides konteksta.
- Saistībā ar kumulatīvās ietekmes mazināšanu jau IVN un / vai Sākotnējā izvērtējuma procesa laikā būtu jānodibina un jāuztur kontakti ar tuvumā plānoto parku attīstītājiem, lai vienotos par līdzīgu, labākajā gadījumā – vienādu, VES modeļu izmantošanu, nodrošinot ne tikai vienādu stacijas augstumu, bet arī krāsu, izvietojuma principu un aptuvenos attālumus.
- Būvprojekta izstrādes stadijā ir jāveic detalizēta piegādes maršrutu izpēte, apzinot konkrētus šķēršļus staciju torņu sekciju un rotora spārnu piegādes ceļu trajektorijā, lai noteiktu labākos transportēšanas koridorus, identificētu konflikta vietas un definētu nepieciešamos pasākumus trajektorijas atbrīvošanai no šķēršļiem. Izveidotais gala maršruts jāsaparoko ar ceļu inženieri un ainavu arhitektu.
- Piegādes maršruti vērtējami arī blakus plānoto VES parku kontekstā, iespējams, atsevišķus piegādes posmus organizējot kopā.

Saskaņā ar Ainavu novērtējuma secinājumiem netiek paredzēta būtiska un kompleksa ietekme uz teritorijas ainavisko vidi. Tomēr Dienests uzskata, ka, lai arī VES parks netiek attīstīts teritorijā ar augstu ainavisko vērtību, katra VES turbīna radīs jaunu akcentu ainaviskajā vidē, izmainot tradicionālo lauku ainavisko vidi, atstājot ietekmi uz vietējo iedzīvotāju vizuālo labsajūtu. Saskaņā ar Vadlīnijas noteiktajiem novērtēšanas principiem, Dienests norāda, ka, ņemot vērā vēja parka elektrostaciju izmērus, vēja parki dominē ainavā no skatupunktiem, kas atrodas 3-5 km attālumā no vēja elektrostacijas, bet nozīmīgas izmaiņas ainavā var radīt līdz pat 10 km attālumā esoši vēja parki.

Iesniegumam ir pievienots eksperta Ritvara Rituma (Latvijas Nacionālā vēstures muzeja kolekcijas galvenais krājuma glabātājs) atzinums par “VES būvniecības ieceres Bauskas novada Dāviņu, Codes un Vecsaules pagastā ietekmi uz kultūrvēsturiskajām vērtībām”.

Atzinumā ir sniegta informācija par teritorijā un apkārtnē esošām kultūrvēsturiskajām vērtībām un aizsargājamiem kultūras pieminekļiem. Atzinumā ir secināts, ka zināmajam un reģistrētajam kultūras mantojumam vēja parka izbūve apdraudējumu neradīs. Ģeneratoru izbūve izmainīs kultūrvēsturisko ainavu. Ņemot vērā atzinumā izklāstītās ziņas par iespējamām senvietām un senlietu atradumiem plānotā vēja parka tuvumā un apkārtnē un saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu kultūras mantojuma aizsardzībā:

- pirms plānotā vēja parka izbūves parka teritoriju nepieciešams apsekt kvalificētam speciālistam – arheologam,
- pieļaujams, ka pēc teritorijas apsekošanas varētu rasties papildus nosacījumi, piemēram, arheoloģiskā uzraudzība zemes rakšanas darbu laikā,

- zemes rakšanas darbu laikā, izbūvējot ģeneratoru pamatus un komunikācijas, īpaša vērība jāpievērš iespējamiem akmens laikmeta senlietu un senvietu atradumiem,
- ierīkojot ģeneratorus un komunikācijas Sīļu kapsētas apkārtnē, zemes rakšanas darbu laikā jāseko, lai netiktu postīta kapsēta, iespējamās senvietas un dabas objekti (senkapi, ziedojumu vieta pie nocirstās priedes, dižkoki), kas minētas J. Juškeviča 1929.gada ziņojumā Pieminekļu valdei.

Bez tam atzinumā minēts, ka, izstrādājot vēja parka būvniecības projektu, jāizvērtē ģeneratoru detaļu transportēšanas maršruti, ņemot vērā nosacījumus smagsvara un lielpagarīgā kravu pārvadāšanā. Vēja parka izveides projekts saskaņojams ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldi, kas varētu izvirzīt papildus nosacījumus.

Dabas aizsardzības pārvalde (06.06.2025. vēstulē Nr.4.9/3605/2025-N) ir izvērtējusi Paredzēto Darbību, sugu un biotopu ekspertu atzinumus. Dabas aizsardzības pārvalde norādījusi, ka lūdz ņemt vērā Sugu un biotopu atzinumā Sugu un biotopu atzinumā 11.punktā un 4.tabulā minētos ietekmes mazināšanas pasākumus attiecībā uz augiem un biotopiem, vienlaikus ir izvirzījusi papildus nosacījumus. Attiecībā uz Sikspārņu eksperta atzinumu Dabas aizsardzības pārvalde ir norādījusi, ka, ja tiek ņemti vērā nosacījumi, kas izriet no Sikspārņu eksperta atzinuma, paredzams, ka daļa negatīvo ietekmju tiks novērsta. Papildus tam Dabas aizsardzības pārvalde ir izvirzījusi obligātus nosacījumus, lai mazinātu ietekmi uz sikspārņu populāciju un monitoringu.

Dabas aizsardzības pārvalde ir precizējusi Putnu eksperta atzinuma nosacījumus ar papildus obligātiem nosacījumiem.

Vienlaikus tiek norādīts, ka nav pieļaujama VES parka būvprojekta saskaņošana Valsts vides dienestā un atzīmes par būvdarbu uzsākšanu, ja nav nodrošināta pilnīga būvprojektēšanas un pirms vēja parka būvniecības prasību izpilde, tostarp Valsts vides dienestā un Pārvaldē nav iesniegti vēja parka pirms būvniecības stadijas monitoringa rezultāti, no kuriem izriet, ka jomā sertificēts dabas eksperts/ eksperti nav identificējuši nepieciešamību noteikt papildus prasības un/vai ierobežojumus VES izvietojumam vai darbību režīmiem.

Iesniegumā ir ietverts vērtējums par Paredzētās Darbības iespējamo ietekmi uz sakaru iekārtām. Ierosinātais sniedzis informāciju, ka, ievērojot Vadlīnijas, notikušas konsultācijas ar VAS “Latvijas gaisa satiksme” (turpmāk – LGS). Saskaņā ar LGS (27.06.2025. vēstule Nr. VI-AD/JPN-03/2025/492) sniegto atzinumu “Atzinums ietekmes novērtējumam uz primārā novērošanas radiolokatora “Rīga” darbību”, LGS neiebilst SIA “SP Venta” VES parka projekta turpmākai virzībai. Vienlaikus tiek norādīts, ka SP Venta VES parka (ar 12 vēja turbīnām) būvniecība radīs pieņemama līmeņa ietekmi uz primārā novērošanas radiolokatora “Rīga” darbību un veiktspēju. SP Venta nav nepieciešams veikt korektīvās darbības VES parka ietekmes uz primārā novērošanas radiolokatora “Rīga” darbību mazināšanai, ar nosacījumu, ja būvniecības ietvaros netiks palielināts VES parka elektrostaciju skaits un būtiski nemainīsies to novietojums un/vai gabarīti.

Papildus minētajam LGS vērš uzmanību uz to, ka SIA “SP Venta” VES parka būvniecības tehniskais projekts ir jāsaskaņo ar LGS un no LGS jāsaņem apstiprinājums izvēlētajam vēja elektrostaciju izvietojuma plānam un maksimālajam augstumam. LGS norādījusi, ka lūdz informēt par to, kad SIA “SP Venta” ir paredzējusi uzsākt VES turbīnu uzstādīšanu.

Dienests secina, ka, ņemot vērā iepriekš minēto, Paredzētās darbības īstenošana neradīs būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz LGS sakaru sistēmas darbību ar nosacījumu, ja tiks ievēroti LGS nosacījumi.

Sākotnējā izvērtējumu ietvaros ir saņemts arī citu institūciju viedoklis par Paredzētās darbības iespējamām ietekmēm uz to pārraudzībā esošiem objektiem. Dienests ir pieprasījis un saņēmis VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", VA "Civīlās aviācijas aģentūra", VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", SIA "Elektroniskie sakari". Dienestam secinot, ka ietekme ir iespējama, bet tās novēršanai vai mazināšanai, ir saistoši institūciju izvirzītie nosacījumi.

Sākotnējā izvērtējuma ietvaros ir saņemts Valsts meža dienesta Centra virsmežniecības (turpmāk – VMD) viedoklis (08.09.2025. vēstule Nr. CVM.5-5/2826 "Par viedokļa sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpes 2 būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā"). VMD nav iebildis Paredzētās Darbības īstenošanai. Vienlaikus sniegta informācija no Meža valsts reģistra, kā arī informācija par atmežošanas kārtību. VMD norādījis, ka VMD ugunsnovērošanas torņi ir aprīkoti ar automātiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (turpmāk – AUANS), apgalvojot, ka vēja elektrostacijas ievērojami apgrūtina AUANS darbību vēja elektrostacijas turbīnas lāpstiņu rotācijas dēļ – AUANS nepārtraukti maldīgi signalizēs par iespējamu meža ugunsgrēku. VMD ir lūdzis izvērtēt potenciālo VES ietekmi uz VMD ugunsnovērošanas torņu AUANS darbību, kā arī meža ugunsdrošības situācijas izvērtēšanu, jo īpaši meža teritorijās ar paaugstinātu ugunsbīstamību.

Dienests uzskata, ka Risku novērtējumā ir ietverta ugunsgrēku risku izvērtēšana un paredzēti pasākumi to novēršanai un samazināšanai, kurus iespējams detalizēt un precizēt būvprojekta izstrādes laikā.

Lietā nebija iesniegts Aizsardzības ministrijas viedoklis/ saskaņojums. Tādēļ Dienests lūdza Aizsardzības ministriju savas kompetences ietvaros sniegt viedokli par Paredzēto Darbību. Nesaņemot atbildi, Dienests atkārtoti vērsās pie Aizsardzības ministrijas viedokļa saņemšanai.

Aizsardzības ministrija sniedza informāciju, ka likuma "Par aviāciju" 113.⁴ pantā noteikts, ka papildus citu normatīvo aktu prasību izpildei saņemama Aizsardzības ministrijas atļauja būvēt, ierīkot un izvietot objektus, kuru augstums virs to atrašanās vietas reljefa ir 100 metri vai vairāk un kuri neatradīsies šā likuma 113.² un 113.³ pantā minētajās vietās. SIA "SP Venta" nav vērsusies Aizsardzības ministrijā ar iesniegumu par vēja elektrostaciju parka "Stelpes 2" izvietojuma saskaņošanu Bauskas novadā.

Dienests ir konstatējis, ka saskaņā ar šobrīd pieejamo spēkā esošo vēja parku karti līdz 31.12.2027.⁶ Paredzētās darbības vieta atrodas zonējumā (iekrāsots dzeltenā krāsā), kurā vēja parku būvniecība ir iespējama, ja ir iespēja piemērot kādu kompensācijas mehānismu. Dienests vērs uzmanību, ka būvprojektēšanas procesā ir nepieciešams saņemt Aizsardzības ministrijas saskaņojumu/ atļauju vēja parka būvniecībai, ņemot vērā, ka Aizsardzības ministrija lemj par darbības pieļaujamību un, ja attiecināms, pasākumiem kompensācijas mehānismu piemērošanai valsts aizsardzības kontekstā.

⁶ https://www.mod.gov.lv/sites/mod/files/document/VEJA_PARKI_1_0.jpg

Ņemot vērā to, ka sakaru sistēmu darbību uzraudzība neietilpst Dienesta kompetencē, Dienests Sākotnējā izvērtējumā nevērtē VES parka “Stelpe 2” ietekmi uz sakaru sistēmām, bet apkopo saņemto informāciju.

Papildus iepriekšminētajam, pēc galīgā VES novietojumu precizēšanas un stacijas modeļa izvēles (būvprojekta izstrādes laikā) atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41. panta nosacījumiem, jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja un ar gaisa kuģu lidojumu drošību saistītie tehniskie noteikumi attiecībā uz vēja elektrostaciju marķēšanu un aprīkošanu ar aizsarggaismām.

Dienests ir izvērtējis iespējamo pārrobežu ietekmi, secinot, ka Paredzētā darbība atrodas aptuveni 23 km no Lietuvas Republikas robežas. Pārrobežu ietekme nav paredzama un konsultācijas par pārrobežu ietekmi nav nepieciešamas.

Paredzētās Darbības radītā ietekme vairāk ir vērtējama kā neatgriezeniska un ilgstoša. Bet, pēc ekspluatācijas termiņa beigām, ja VES parka turbīnas tiek demontētas un netiek atjaunota VES parka darbība, pastāv varbūtība, ka dabiskā vide ilgstošākā laika periodā atjaunosies.

Attiecībā uz Paredzētās Darbības ietekmju summēšanos ar citu vēju parku radītajām ietekmēm Dienests ir izvērtējis Darbības iespējamo kopējo ietekmi ar tuvākajā apkārtnē paredzētām darbībām (citām VES un VES parkiem), kas var ietekmēt vienu un to pašu teritoriju, secināms, ka kumulatīvā ietekme saistībā ar troksni (arī zemes frekvences troksni), mirgošanas efektu, drošības riskiem, nav paredzama, ņemot vērā, ka vismaz 10 km attālumā šobrīd nav esošu vēja parku. Ir jāņem vērā, ka vēja parka “Iecava”, kura novietojums paredzēts tiešā Paredzētās Darbības teritorijas tuvumā (robežojas ar VES parka “Stelpe 2” teritoriju) ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra ir uzsākta un nav pabeigta.

Konkrētajā situācijā Dabas aizsardzības pārvalde (08.08.2025.Nr. vēstulē Nr. 4.9/4799/2025-N) ir apstiprinājusi, ka VES parka “Stelpe 2” iecere ir virzāma tālāk, neprasot vērtēt kumulatīvās ietekmes ar VES parku “Iecava”, jo šobrīd par VES parku “Iecava” nav pieejama detalizēta informācija. Savukārt VES parka “Iecava” attīstītājiem būs jāvērtē abu parku kumulatīvā ietekme sava IVN ietvaros saskaņā ar Dienesta 2025. gada 7. februārī izsniegto Programmu Nr. 10.6/2/2025 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Iecava” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Iecavas, Codes un Dāviņu pagastā.

Dienesta vērtējumā starp VES parku “Stelpe 2” un citiem lielākā attālumā projektētiem vēja parkiem nav paredzama būtiska savstarpējā kumulatīvā ietekme – nav pamata uzskatīt, ka šajā situācijā būtu prognozējama negatīva ietekme.

Secinājumi:

1. Dienests ir konstatējis, ka Paredzētā Darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta pirmās daļas 1. un 3.-5. punktā noteiktajiem kritērijiem un 1. pielikumā “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” noteiktajām darbībām.
2. Paredzētā Darbība un ar to saistītās ietekmes uz vidi atbilstoši Novērtējuma likuma 11. panta kritērijiem kopumā nav klasificējamās kā tik būtiskas, nozīmīgas, kompleksas un negatīvas, lai būtu nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Dienesta ieskatā iespējamās nelabvēlīgās ietekmes ir identificētas un pārvaldāmas, to novēršanai vai mazināšanai ir iespējams noteikt un tehniskajos noteikumos iestrādāt atbilstīgas prasības, ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes izvirzītās obligātās prasības, Valsts meža dienesta prasības, Sugu un biotopu ekspertu atzinumā, Putnu eksperta atzinumā un Sikspārņu eksperta

atzinumos izvirzītos nosacījumus, kā arī Ainavu novērtējumā u.c. atzinumos izvirzītās rekomendācijas/ nosacījumus Paredzētās Darbības projektēšanai un īstenošanai.

3. Paredzētās Darbības īstenošana neatbilst šobrīd spēkā esošajam Bauskas novada teritorijas plānojumam, tādēļ tās uzsākšana nav pieļaujama bez Teritorijas plānojuma grozījumu veikšanas. Bet Darbība atbilst jaunajam Bauskas novada teritorijas plānojumam, kurš atrodas izstrādes stadijā. Tā kā šobrīd Darbība neatbilst Teritorijas plānojumam, tehniskie noteikumi Paredzētajai Darbībai netiks izsniegti, līdz nebūs stājušās spēkā izmaiņas pašvaldības teritorijas plānojumā.
4. Paredzētās darbības vieta neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000 teritorijā vai tiešā tās tuvumā, tāpat Paredzētās darbības vietā un tās tuvumā (vismaz 2 km attālumā) neatrodas mikroliegumu teritorijas.
5. Paredzētā Darbība atbilst Ministru kabineta 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 6.punkta un 2.pielikuma 1.2. apakšpunkta - vēja elektrostacijas vai elektrostaciju parki ar kopējo jaudu, lielāku par 125 kilovatiem kritērijiem, kas jāņem vērā Iesniedzējai.

6. Izvērtētā dokumentācija:

1. Iesniegums ietekmes sākotnējam izvērtējumam (reģistrēts Dienestā 14.07.2025., NAMEJS 6576/AP/2025) un informācija, t.sk. trokšņa novērtējums, mirgošanas novērtējums, risku novērtējums, kā arī Putnu eksperta atzinums, Sugu un biotopu ekspertu atzinums, Sikspārņu eksperta atzinums u.c.).
2. Dienesta 16.07.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/6292/2025 “Par informatīvo paziņojumu sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju parka Stelpe 2 būvniecībai Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastos”.
3. Ierosinātāja 18.07.2025. vēstule Nr. 6793/AP/2025 “Par konsultācijām ar Dabas aizsardzības pārvaldi par vēja parka “Stelpe 2” ieceri”.
4. Dabas aizsardzības pārvaldes 08.08.2025. atzinums Nr.4.9/4799/2025-N “Par konsultācijas sniegšanu Par VES parka “Stelpe 2” būvniecības ieceri”.
5. Dienesta 25.08.2025 vēstule Nr. 11.4/AP/7651/2025 “Par SIA “SP Venta” vēja parka “Stelpes 2” būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā”.
6. Dienesta 25.08.2025 vēstule Nr. 11.4/AP/7653/2025 “Par SIA “SP Venta” vēja parka “Stelpes 2” būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā”.
7. Dienesta 25.08.2025 vēstule Nr. 11.4/AP/7654/2025 “Par informācijas sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpe 2 būvniecība Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā”.
8. Dabas aizsardzības pārvaldes 06.06.2025. atzinums Nr. Nr.4.9/3605/2025-N “Par konsultācijas sniegšanu un ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma (IVSI) sabiedrisko apspriešanu - vēja parka Stelpe 2 un saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novadā”.
9. Dienesta 28.08.2025 vēstule Nr. 11.4/AP/7717/2025 “Par viedokļa sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpes 2 būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā”.
10. VA “Civilās aviācijas aģentūra” 03.09.2025. vēstule Nr.01-8-1871 “Par vēja parka “Stelpe 2” būvniecību Bauskas novadā”.
11. SIA “Elektroniskie sakari” 04.09.2025. vēstule Nr.2.1-2/647 “Par ietekmes sākotnējo izvērtējumu”.
12. Bauskas novada pašvaldības 05.09.2025. vēstule Nr. BNP/2025/4.7/1769/N “Par informācijas sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpe 2 būvniecība Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā”.
13. Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes 05.09.2025. vēstule Nr. 2025/05-01/1232 “Par vēja elektrostaciju parku “Stelpe 2”, Bauskas novadā”.

14. VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" 08.09.2025. vēstule Nr. 07-06-09/2025/1720 "Par viedokļa sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpes 2 un infrastruktūras būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā".
15. Valsts meža dienesta 08.09.2025. vēstule Nr. CVM.7-1/2826 "Par viedokļa sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpes 2 būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā".
16. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" 19.09.2025. vēstule Nr. 1-2/1076 "Par viedokļa sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpes 2 un infrastruktūras būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā".
17. Ierosinātāja 23.09.2025. iesniegums Nr. VENCOR_2025_0430 "Par administratīvā akta izdošanas termiņu ievērošanu un izdošanu steidzamības kārtībā vēja parka "Stelpe 2" iecere".
18. Dienesta 23.09.2025. vēstule Nr. 2.3/AP/8506/2025 "Par SIA "SP Venta" vēja parka "Stelpe 2" būvniecību Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā".
19. Aizsardzības ministrijas 25.09.2025. vēstule Nr. MV-N/2287 "Par SIA "SP Venta" vēja parka "Stelpes 2" būvniecības ieceri Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastos".
20. Ierosinātāja Aizsardzības ministrijai adresēts iesniegums "Lūgums sniegt atļauju Bauskas novada Codes un Dāviņu pagastos plānotā vēja parka "Stelpes2" būvniecībai" (02.09.2025., Nr. VENCOR_2025_0437).
21. Dienesta 06.10.2025. vēstule Nr. 2.4/CS/1570/2025 "Par ietekmes sākotnējo izvērtējumu".
22. Aizsardzības ministrijas 06.10.2025. vēstule Nr. MV-N-2377 "Par SIA "SP Venta" vēja parka "Stelpes 2" būvniecības ieceri Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastos".
23. Dienesta 09.10.2025. vēstule "2.4/AP/9057/2025" "Par informācijas sniegšanu".
24. Ierosinātāja iesniegts Bauskas novada pašvaldības 08.10.2025. vēstule Nr. BNP/2025/4.7/2034/N "Uzziņa par vēja parka "Stelpe 2" ieceri" (reģistrēts – Dienestā 09.10.2025., NAMEJS 9773/AP/2025).
25. Dienesta 15.10.2025. atzinums Nr. 11.6/2443/DR/2025 "Par objekta gatavību nodošanai ekspluatācijā – Saules paneļu elektrostacija, Vanagi, Stelpes pag., Bauskas nov.".
26. Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS <https://ozols.gov.lv/ozols/>
27. Tīmekļvietne <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>
28. VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas kadastra informācijas sistēma: <https://www.melioracija.lv/>
29. Bauskas novada teritorijas plānojums https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_17226
30. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” tīmekļa vietnes: <https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>
<https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informācijas-sistema>
31. Dienesta pārvaldībā esošā piesārņoto vietu pārvaldības sistēma tīmekļa vietne: <https://pvps.vvd.gov.lv/> un <https://registri.vvd.gov.lv/>
32. AS „Latvijas valsts meži” meža apsaimniekošanas plānu interaktīvā karte: <https://gis2.lvm.lv/map/>
33. Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēma: <https://www.kadastrs.lv/>
34. Google Earth Pro karšu pārlūks un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras karšu pārlūks
35. Dienesta dokuments "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai": <https://www.vvd.gov.lv/lv/media/9969/download?attachmen>

Piezīme: Izvērtētās dokumentācijas sarakstā norādītās tīmekļa vietnes skatītas Izvērtējuma laikā – pēdējais skatīšanās datums 29.10.2025.

7. Piemērotās tiesību normas:

1. Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14. pants, 55. panta 1. punkts, 65. panta trešā daļa un 66. panta pirmā daļa
2. Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 2) punkts, 4., 8., 11., 12., 13. pants, 2. pielikuma 8. punkta a un b apakšpunkts.
3. Vides aizsardzības likums 3.pants.
4. Likums “Par piesārņojumu” 5.pants.
5. Aviācijas likums.
6. Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
7. Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likums.
8. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10., 13. punkts.
9. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.
10. Ministru kabineta 2009. gada 29. septembra noteikumi Nr.1104 “Noteikumi par valsts autoceļu un valsts autoceļu maršrutā ietvertu pašvaldībām piederošo autoceļu posmu sarakstiem”.
11. Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.
12. Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

8. Sabiedrības informēšana:

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10.punktu, Dienests 16.07.2025. nosūtīja vēstuli Nr. 11.4/AP/6292/2025 “Par informatīvo paziņojumu” Bauskas novada pašvaldībai un biedrībai “Vides aizsardzības klubs”, kā arī informatīvo paziņojumu ievietoja Dienesta tīmekļvietnē. Atsauksmes un priekšlikumi Sākotnējā izvērtējuma procedūras laikā Dienestā nav saņemti.

Pirms Sākotnējā izvērtējuma procedūras uzsākšanas, Ierosinātais laika periodā no 2025.gada 1. aprīļa līdz 30. aprīlim Paredzētajai Darbībai ir organizējis sabiedrisko apspriešanu. Informācija par Ierosinātāja organizēto sabiedrisko apspriešanu pieejama SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" tīmekļa vietnē⁷ un ietverta Iesniegumā, tajā skaitā Iesniegumā ietvertas saņemtās sabiedrības atsauksmes par Paredzēto Darbību.

9. Administratīvā procesa dalībnieku viedoklis:

Ierosinātāja Iesniegumam ir pievienota informācija par Paredzētās darbības “Vēja parka “Stelpe 2” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Bauskas novadā” informatīvo sanāksmi 14.04.2025. Dāviņu kultūras namā, kā arī pievienoti VSIA “Latvijas Valsts ceļi”, AS “Latvijas valsts meži” priekšlikumi un Bauskas novada iedzīvotāju viedoklis, kurā ir pausta noraidoša nostāja pret VES parka “Stepe 2” būvniecību.

Ierosinātais pirms vērtēšanas Dienestā ar Iesniegumu Sākotnējam izvērtējumam un Sākotnējā izvērtējuma procedūras laikā ir veicis konsultācijas ar Dabas aizsardzības pārvaldi saskaņā ar Atvieglotās kārtības likuma 6. panta otro daļu. Izvērtējot Paredzēto Darbību Dienests ir ņēmis vērā Dabas aizsardzības pārvaldes viedokli.

⁷ <https://environment.lv/>

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) 06.06.2025. vēstulē Nr.4.9/3605/2025-N, atbildot uz Ierosinātāja 31.03.2025. Pārvaldē iesniegto iesniegumu par Paredzēto Darbību, vērsusi uzmanību uz SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" tīmekļa vietnes <https://environment.lv> sadaļā "Aktualitātes" ievietotajiem sabiedriskajai apspriešanai nodotajiem materiāliem par plānoto VES parka "Iecava" būvniecības ieceri, kurai Dienests 07.02.2025. izsniedzis Programmu Nr.10.6/2/2025 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka "Iecava" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Iecavas, Codes un Dāviņu pagastā, norādot, ka iesniegumā norādītā VES parka "Stelpe 2" platība pārklājas ar plānotā VES parku "Iecava" teritoriju un attiecīgi abas VES parku ieceres kopā veido kumulatīvo ietekmi un būtu vērtējamas kopā vienā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā.

Vienlaikus gadījumā, ja VES parka "Iecava" iecere netiktu virzīta tālāk un būtu paredzēts attīstīt tikai VES parku "Stelpe – 2", pamatojoties uz Ierosinātāja iesniegumā ietverto informāciju, Ierosinātāja sabiedriskajai apspriešanai nodotās informācijas un DDPS "Ozols" informācijas izvērtējumu, Pārvalde 06.06.2025. vēstulē Nr.4.9/3605/2025-N ir norādījusi obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā Darbība būtu pieļaujama, ko Ierosinātāja ir ņēmusi vērā pirms Sākotnējā izvērtējuma iesnieguma iesniegšanas Dienestā un Dienests ir ņēmis vērā Izvērtējumā.

Pārvalde norādītajā vēstulē arī lūgusi paredzēt, ka nav pieļaujama VES parka būvprojekta saskaņošana Dienestā un atzīmes par būvdarbu uzsākšanu, ja nav nodrošināta pilnīga būvprojektēšanas un pirms vēja parka būvniecības prasību izpilde, tostarp Dienestā un Pārvaldē nav iesniegti vēja parka pirms būvniecības stadijas monitoringa rezultāti, no kuriem izriet, ka jomā sertificēts dabas eksperts/ eksperti nav identificējuši nepieciešamību noteikt papildus prasības un/vai ierobežojumus VES izvietojumam vai darbību režīmiem.

Savukārt Pārvalde 08.08.2025. vēstulē Nr.4.9/4799/2025-N, pamatojoties uz Ierosinātāja lūgumu Pārvaldi pārskatīt tās vēstulē 4.9/3605/2025-N pausto viedokli par kopīga ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanu ar konkurējošu komersantu – VES parka "Iecava" attīstītāju ir mainījusi viedokli. Pārvalde norāda, ka atbalsta "rindas" pieeju, precizējot, ka, ja nepastāv normatīvajos aktos noteikti aizliegumi, bet paredzētās darbības īstenotājs ir veicis ietekmes uz vidi novērtējumu, definējot turbīnu izbūves vietas, tehnoloģiskos risinājumus, nosacījumus darbības veikšanai u.c., kas tiek virzīts uz lēmuma pieņemšanu par paredzētās darbības īstenošanu, bet blakus tiek plānoti un attīstīti citi līdzīgi projekti, taču par to darbības apjomiem un realizācijas veidiem nav zināma informācija (piemēram, par ieceri vēl nav bijusi publiskā apspriešana, lai spriestu par cita VES parka turbīnu tehniskajiem parametriem un novietojumu), tad pirmais paredzētās darbības ierosinātājs var virzīties ar savu ietekmes uz vidi novērtējuma procesu uz lēmuma pieņemšanu, neņemot vērā to, vai un kā citi projektu attīstītāji plāno īstenot kādas citas darbības. Katram nākamajam paredzētās darbības ierosinātājam ir jāņem vērā pirmā paredzētās darbības īstenoāja ieceres kumulatīvā ietekme ar pirms tam jau paredzētajām darbībām. Pārvalde vēstulē norāda, ka ne vienmēr tas, kurš pirmais ir pieteicis paredzētās darbības ieceri ietekmes uz vidi novērtējumam, to ir pienācīgi izvērtējis, tāpat nereti veidojas situācijas, kad paredzētajai darbībai ir pieteikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, bet projekts tālāk netiek attīstīts, līdz ar to tikai pats fakts, ka kāds darbību pieteicis pirmais, vienmēr nav iemesls nevērtēt kumulatīvās ietekmes. Vienlaikus Pārvalde vēstulē norāda, ka konkrētajā situācijā tā apstiprina, ka VES parka "Stelpe 2" iecere ir virzāma tālāk, no Pārvaldes puses neprasot vērtēt kumulatīvās ietekmes ar VES parku "Iecava", jo šobrīd par VES parku "Iecava" nav pieejama detalizētāka informācija. Taču šis apstāklis, ka nav iespējams novērtēt kumulatīvās ietekmes, kamēr par VES parka "Iecava" paredzēto darbības apjomu nav pieejama konkrēta informācija, ir jāatspoguļo arī dokumentāli,

savukārt VES parka "Iecava" attīstītājiem būs jāvērtē abu parku kumulatīvā ietekme sava IVN ietvaros saskaņā ar Dienesta 07.02.2025. izsniegto Programmu Nr.10.6/2/2025 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka "Iecava" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Iecavas, Codes un Dāviņu pagastā.

Bauskas novada pašvaldība 04.09.2025. vēstulē Nr. BNP/2025/4.7/1769/N "Par informācijas sniegšanu SIA SP Venta vēja parka Stelpe 2 būvniecība Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastā" norāda, ka "konstatējusi lielas neatbilstības spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem paredzētās darbības īstenošanai Bauskas novada teritorijā". Savukārt 08.10.2025. vēstulē Nr. BNP/2025/4.7/2034/N "Uzziņa par vēja parka „Stelpe 2” ieceri” Bauskas novada pašvaldība apliecinājusi, ka vēja parka „Stelpe 2” plānotā būvniecības iecere atbilst jaunajai Bauskas novada teritorijas plānojuma 3.1 apakšredakcijai un būs par pamatu būvatļaujas saņemšanai.

Dienests Paredzētās darbības lietā saņemtus citu administratīvā procesa dalībnieku viedokļus ir ņēmis vērā, izvērtējot pieteikto darbību, Ierosinātāja sniegtos priekšlikumus ietekmju samazināšanai, apkopojot Sākotnējā izvērtējuma rezultātus.

Lēmums:

Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru SIA "SP Venta" pieteiktajai paredzētajai darbībai – vēja elektrostaciju parka "Stelpe 2" un saistītās infrastruktūras būvniecība Bauskas novada Codes, Dāviņu un Stelpes pagastu zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu: 40560040074, 40560040046; 40520030007; 40560040075; 40520030014; 40520030016; 40520030030; 40520030021; 40840010278; 40560040061; 40840010100; 40520030025; 40840010182; 40840010275; 40520030009; 40560040021; 40840010135; 40520030029; 40840010272; 40560040070; 40520030010; 40840010014; 40840010274; 40840010266; 40840010053; 40560040062; 40560050200; 40560030060; 40520050129; 40840010120; 40840010037; 40840010136, 40840010137; 40840010242; 40560040027; 40560040069; 40840010227 40840010242; 40560030059, 40840010204; 40520050127; 40840010171, 40840010119; 40840010144; 40840010194; 40840010001.

Atļauju pārvaldes direktora vietnieks,
Būvniecības un attīstības departamenta direktora p.i.

A.Veliks

Rīgā, 2025. gada 5. novembrī

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Rodīņa 64207268
irisa.rodina@vvd.gov.lv